

Bitka za potrošnika se je začela

Ukrepi zvezne vlade že kažejo prve znake sprememb v poslovnosti. Čeprav so ti v občini še redki, pa so že prvi spodbudni. Zniževanje cen v trgovinah je žal bolj tradicionalnega sezonskega značaja, upajmo pa da bo zniževanje cen kmalu tudi vsakodnevna praksa. Svoje bosta prispevali tudi konkurenca in ponudba. Na izložbah je tudi vedno več obvestil o kreditni prodaji, ki je te dni zopet napolnila trgovine in v vrstah čakajoče potrošnike. V trgovinah pa imajo očitno raje vrste kot pa zadovoljnega kupca. Sporočila o znižanju cen in kreditnem nakupu smo opazili le v družbenih, nikjer pa v zasebnih trgovinah. Torej zgleden primer smo našli v žalski Nami od koder je tudi posnetek, da bi bilo res srečno kot želijo v Nami.

jk

Kdo bo presekal gordijski voz?!

Hišni sveti naj sami poskrbijo za kurilno olje

Stanovalci v žalskih blokkih so za mesec januar dobili kar dve položnici Komunale za plačilo ogrevanja. Prva je bila višja od decemberske za 76 odstotkov, druga pa le za deset. Tako je veljavna cena 4,20 dinarjev za kvadratni meter stanovanjske površine. S to ceno pa niso zadovoljni komunalci in grozijo, da bodo prenehali ogrevati, izvršni svet pa vztraja na spoštovanju ukrepov zvezne vlade. Kdo bo presekal gordijski voz?

»Nazadnje smo ogrevanje podražili 1. 12. 1989. Po tem se je kurilno olje podražilo, in ker gorivo predstavlja kar 88 odstotkov cene ogrevanja, smo seveda bili prisiljeni podražiti ogrevanje. Čeprav bi morala biti ekonomska cena 9,80 dinarjev za kvadratni meter, smo se odločili za nižjo, sedaj zahtevana pa nas sili v izgubo. Zato predlagamo hišnim svetom, da sami nabavijo kurilno olje. Če predloga ne bodo sprejeli, bomo izvršni svet obvestili o prenehanju ogrevanja,« nam je povedal predstavnik Komunale Cveto Herzog.

Komunala torej lahko poveča cene ogrevanja le za 10 odstotkov glede na ceno, veljavno 19. 12. 1989, tako namreč zahtevajo Markovičevi ukrepi. Izvršni svet in inšpekcijske službe vztrajajo na določilu zvezne vlade. Komunala pa ne zagotavlja ogrevanja stanovanj za predvideno ceno. Še najmanj pa si stanovalci želijo sredi zime spor in mrzla stanovanja.

jk

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1990

1119900924.1

COBISS

SAVINJSKI OBCAN

Leto XIII
Številka 1
Januar 1990

Prave resnice o radonu ni

Vest o radonu, ki naj bi povzročal škodljivo sevanje v stanovanjih, grajenih z elektrofiltersko opeko, sporočilo pa jo je Društvo za varstvo okolja v Celju, je povzročilo preplah in zaskrbljenost prizadetih stanovalcev. V Pohlinovi ulici v Žalcu je s to opeko zgrajenih več blokov, koliko pa je

zgrajenih zasebnih hiš v občini, pa seveda še ni podatkov. Strokovnjaki Inštituta Jožef Štefan trdijo, da omenjeno sevanje ne presega dovoljene meje. In ker pri nas zakonodaja na tem področju ni, je torej vsakršna trditev vprašljiva; tako tudi trditve Društva za varstvo okolja Celje. Go-

vorice, da so v Velenju zaradi ugotovitev celjskega društva prenehali s proizvodnjo elektrofilterske opeke, tudi ne držijo, prenehali so jo namreč izdelovati že leta 1986 zaradi nerentabilnosti. Ker enkratna meritev ne da pravega stanja, bo torej treba počakati kar nekaj mesecev. Meritve

bodo naredili tudi v Žalcu, o rezultatih pa bomo seveda tedaj poročali. Ob tem in še marsikaterem drugem primeru onesnaženosti okolja pa primanjkuje strokovnih ugotovitev, zato so občani upravičeno zaskrbljeni in nezaupljivi.

jk

So varčevalci prevarani?

Kako dolgo si bodo banke še zapravljele zaupanje?

Namesto čestitke za novoletne praznike so banke poslale varčevalcem obvestilo o pripisu obresti, ki pa je večino razburilo in presenetilo. In ker obvestilo do zaključka redakcije (17. 1. 1990) ni sledilo pojasnilo, odgovorni v bankah pa ne dajo pravega odgovora, smo se odločili, da damo v imenu prizadetih pobudo družbenemu pravobranilcu Slavku Košeni, naj oceni zakonitost postopka vseh treh bank v Žalcu. Varčevalci so namreč prepričani, da so žrtve svojevrstnega kreditnega odnosa, ki jim ga je brez njihove vednosti vsilila banka. Dodajmo še, da je največ pripomb na nesolidno poslovanje nekdanje Begrajske banke, sedaj HNB banke zaradi prepogostih napak pri knjiženju vlog. Morda se bo kdo poslužil pravne poti in banko tožil, končni izid pa je negotov. Gotovo je, da so varčevalci prevarani in oškodovani, zaupanje v banke pa precej omajano. Če pa samo še omenimo, kdo je imel boljše računice ob 70-tih ali morda še kakšnem odstotku večjih obrestih za hranilne vloge varčevalcev in skoraj enkrat večjih obrestih pri negativnem stanju varčevalca na tekočem računu ali pri plasmaju gospodarstva, potem vprašanje morale ni odveč.

jk

Geotermalna voda — zaklad podzemlja

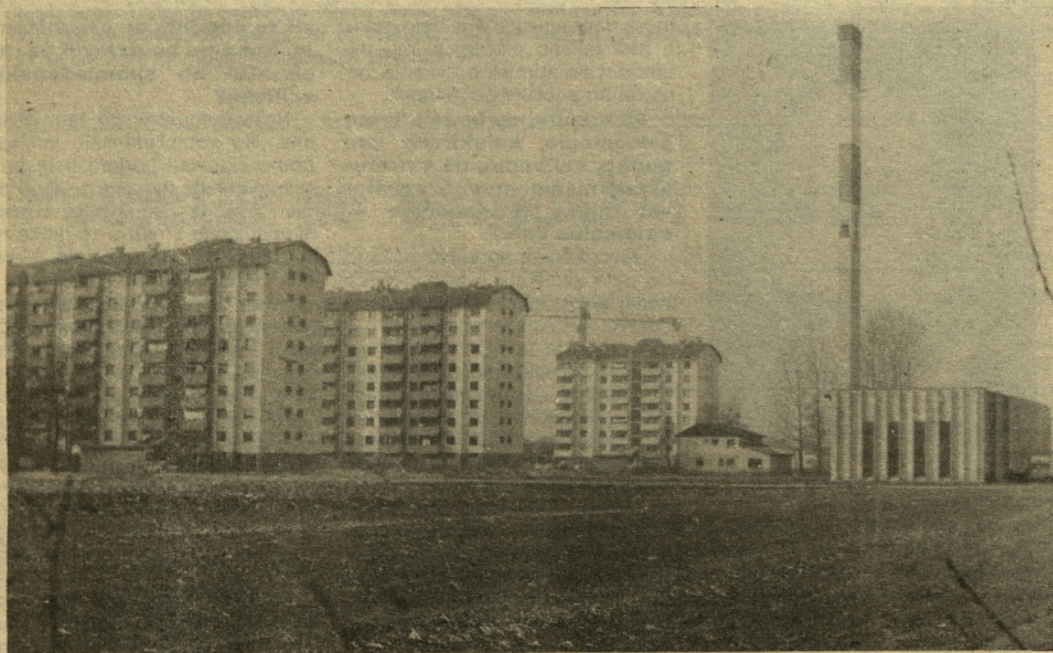
Študija ljubljanskega geološkega zavoda je sedaj tudi uradno potrjena, da je v globini tisoč metrov geotermalna voda. Občinski izvršni svet je že zaprosil za republiška sredstva, hkrati pa zagotovil, da bodo v občini zbrali, skupaj z gospodarstvom, 30 odstotkov vrednosti za investicijo, ki je ocenjena na 640 tisoč DEM v dinarski protivrednosti. Sedaj je torej izkoriščanje zaklada pod zem-

ljo odvisno predvsem od sredstev.

Geološki zavod Ljubljana zagotavlja, da bi vrtino opravil v mesecu in pol, in ker naj bi bila vrtina v bližini nove kotlovnice, bi se Žalčani, ki so že priključeni na centralno ogrevanje, najprej ogrevali z geotermalno vodo, nato pa tudi ostali krajanje. S pomočjo toplotnih črpalk bi lahko zagotovili tudi dovolj sanitarne vode. Dolgoletne želje Žalčanov po bazenu sedaj

postajajo realnost, uporaba geotermalne vode za pitje pa samo še potrjuje, kako pomembna je lahko ta pridobitev. Onesnaženost zraka, zaradi sedanega sistema ogrevanja, bi se zmanjšala kar za 30 odstotkov; investicija je torej več kot upravičena. Razvojni center Celje, ki je pripravil strokovne podlage za varstvo zraka, ugotavlja, da bi se investicija poplačala v dobrih petih letih.

jk

Upajmo, da bodo delavci Geološkega zavoda kmalu začeli vrtati vrtino geotermalne vode pri novi kotlovnici v Žalcu

Savinjski občan neodvisen časopis

Leto 1990 bo prelomno tudi za naš časnik. Poleg nove oblike in vsebine bo Savinjski občan postal neodvisen, izdajatelj pa naj bi bila občinska skupščina, najvišji organ občanov žalske občine. Že lani smo grafično podoba večkrat spremenjali in tako upamo, da bo nova bolj privlačna. Še pomembnejša je vsebina. Prve mesece bomo seveda več pisali o volitvah in si prizadevali nuditi enakovreden položaj vsem akterjem volilnega boja. Gospodarskemu razvoju in problemom bomo namenili posebno skrb, v ospredju pa bo tudi socialna problematika. Varstvo okolja in bitka za zdravo življenje bo zahtevalo tudi od nas naostreno pero, da bi probleme hitreje tudi reševali. Za pogled v prihodnost se je treba ozirati tudi v preteklost, zato boste marsikatero zanimivost v zvezi s tem našli na četrti strani. Dogajanjem v krajevnih skupnostih namenimo peto stran, na osrednjih dveh straneh pa boste lahko prebrali reportaže in zanimivosti. Utrip družbenih dejavnosti, računalniški kotiček, proza in poezija bo na osmi strani. Ponovno bomo imeli na deveti strani pionirski kotiček in pisma bralcev, ki jih je vedno več. Šport in rekreacija sta v občini precej razvejani dejavnosti, namenimo pa jima deseto stran. Odločili smo se, da bomo na enajsti strani poleg zahval objavljali tudi male oglase, pa miličnikovo beležnico in prometno problematiko. Zadnjim in aktualnim pa tudi zanimivim dogodkom bomo odslej namenili zadnjo stran. Seveda pa to še ni vse, za to vas vabimo da nam pišete in predlagate kaj vse pogrešate v Savinjskem občanu. Če bo le mogoče bomo vaše želje tudi upoštevali. Torej pišite in sodelujte, da bo Savinjski občan po meri Savinžčanov.

Odgovorni urednik

Zmernejša podražitev vrtca

Predlog o 120 odstotni podražitvi varstva otrok v vrtcih je najbolj razburil prizadete starše. Ker pa je bila novembrska rast osebnih dohodkov v žalski občini nižja v primerjavi z republiko, je občinski izvršni svet sprejel sklep o 70 odstotnem povečanju prispevka staršev. Za zmanjšani prispevek lahko starši vložijo prošnjo pri socialni službi.

V Vzgojno varstveni ustanovi pravijo, da so zabeležili le dva izstopa, za katera predvidevajo, da sta posledica visokih cen.

jk

»24. februarja 1990 na pustno soboto, veliko pustno ranjanje z ansamblom AGROPOP in bogatim srečelovom, v dvorani SOZD HMEZAD Žalec. Najboljše maske bodo nagrajene.«

VABI
KULTURNO DRUŠTVO VRBJE

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Poslovalnica Žalec

Pojdite z nami:

- PADOVA — cvetlična razstava — 17. 2. 1990
- DUNAJ — »ČAROBNA PIŠČAL« — 28. 2. 1990
- AMSTERDAM — mini nizozemska tura
- DUNAJ — »KISS ME CAT« — 5. 3. 1990

počitnice ob morju

complete
tourist
service

Telefon:
(063) 714-155

V zablodi in revščini ni bodočnosti

Tako pravijo predstavniki združene opozicije Demos

Dvorana gasilnega doma v Žalcu, ki sprejme 250 obiskovalcev, je bila na ustanovnem zboru krajevnih Slovenske demokratične zveze in ustanovitvi združene opozicije Demos zasedena do zadnjega kotička. Prvi in hkrati vzpodbuden vtis pa je ob zaključku dobil kaj čuden priokus. Sicer pa več o zanimivem, nekateri so zatrjevali, zgodovinskemu dogodku preberite v naslednjem poročilu.

Zbranim je najprej zapel Savinjski oktet, pozdravni nagovor pa je opravil domačin Eran Sadnik. »Naprednemu gibanju za demokracijo in lepše življenje se pridružujemo tudi Žalčani. In ker nam sedanja oblast v zadnjih štirih desetletjih tega ni zagotovila,

še več, pahnila nas je v zablodo in revščino, moramo bodočnost vzeti v svoje roke. Za naše cilje se ogreva vse več občanov, zato smo se odločili, da ustanovimo odbor Slovenske demokratične zveze in združeno opozicijo Demos,« je med drugim dejal Eran Sadnik. Nato so posamezni predstavniki opozicijskih zvez predstavili svoj program, ki pa bi ga lahko na kratko strnili v bitko za oblast, napad na vlogo ZK in na slabosti sedanjega sistema, ki so mu odmerili bore malo pozitivnih lasnosti. Kritične besede je bilo slišati tudi na račun Tita, Kardelja, Kidriča in drugih tvorcev današnjega sistema. Janez Janša je kot prvi govorec posebej opozoril na mednacionalne odnose in se zavzel za suverenost in samostoj-

nost Slovenije v konfederaciji, če pa ta ne bo sprejeta, pa za odcepitev. Vse bolj zaostreni odnosi med Srbijo in Hrvatsko ogrožajo obstoj Jugoslavije, Slovenija pa ima to srečo, da se lahko bori za samostojnost, je še dodal Janez Janša. Ostali govorniki so se zavzemali za čistejšo okolje, izgradnjo avtoceste Maribor—Ljubljana, izboljšanje položaja kmeta in še bi lahko naštevali; kako pa bomo vse te cilje uresničili, pa žal ni bilo slišati. Po uvodnih besedah je predsedujoči ponudil besedo poslušalcem v dvorani, predstavnik ZSMS pa jo je prekinil s misli-

jo, da je zbor potekal v prelepem vzdušju in da ga ne kaže pokvariti z nevnesnimi pripombami. Sledila je izvolitev vodstva krajevnega odbora Slovenske demokratične zveze in občinske združene opozicije. Ker ni bilo kadrovskih predlogov, imela ga je le Kmečka zveza, so izvolili le še predsednika Milana Dobnika. Na pobudo predsedujočega, Milana Dobnika, da lahko dvorano zapustijo tisti, ki se ne mislijo vključiti v SDZ in DEMOS, se je dvorana dobesedno spraznila, v njej pa je ostalo le še kakšnih deset udeležencev zбора.

Komentar

Polna dvorana gasilnega doma je na začetku dajala vtis, da je med krajinami in občani, slednjih je bilo več, veliko zanimanje za delo slovenske opozicije. To je bilo seveda tudi pričakovati, saj po prisotnih sodeč se mnogi že dalj časa ne strinjajo s sedanjim sistemom in partijo, ki je kriva za vse tegobe in probleme v Jugoslaviji. Med udeleženci je bilo precej takšnih, ki so iz partije izstopili že pred leti, mnogi ob upokojitvi ali odhodu z vodilnih položajev, mnogim pritiče beseda karieristi, bil pa bi krivičen, če bi trdil, da med njimi ni bilo tudi takšnih, ki bi jim težko karkoli očital. Med udeleženci pa sem pogrešal mlajše krajanje in občane, nad čimer so se, upam, zamislili tudi organizatorji zбора. Zbor me je spominjal na znameniti slovenski tabor v Žalcu leta 1868, scenarij je bil povsem identičen; mimogrede naj spomnim le na podatek, da se je tedaj zbralo več kot 30 tisoč zavednih Slovencev, zbranim pa so tudi tedaj govorili govorniki, kako se moramo boriti za svoje pravice. Zato me je pogrešala pikra izjava, da so žal morali dati pobudo za narodov preporod v Žalcu sedaj, Celjani čeprav je bil Žalec zibelka slovenstva že v prejšnjem stoletju. Da je to res sramota, se povsem strinjam. In kot so nekatere zahteve II. slovenskega tabora v Žalcu žive še danes, upam, da ne bodo sedanje tudi v naslednjem stoletju oziroma tisočletju. Navdih je kaj klavrn, če pomislim le na zaključek zбора, ko je z naprednjaki ostala le peščica pristašev. Morda pa se motim.

Odkrito do dogodkov iz preteklosti

Izjava 11. kongresa ZK Slovenije

Na 11. kongresu Zveze komunistov Slovenije so delegati, med ostalim sprejeli tudi posebno izjavo, s katero so opredelili svoj odnos do dogajanj v preteklosti. Glede na aktualnost te izjave menimo, da je potrebno, da se občani naše občine s to izjavo seznanijo.

Glasi se:
Zveza komunistov Slovenije se je na 11. kongresu odločila, da bo vztrajala pri svojih opredelitvah za demokratični socializem in svojo temeljito prenovi. Ni pa sklenila pozabiti, da so bile ob nespornih zgodovinskih dosežkih v imenu socializma in s pomočjo partijskega monopola storjene številne krivice in dejanja, ki so imela tragične posledice za ljudi, za narod in tudi za samo zvezo komunistov.

Zavračamo in obsojamo nelegitimno represijo, od najbolj grobe povojne pa do veliko bolj subtilne, ki se je ohranjala še dolgo v naš čas. Takšni praksi odrekamo domovinsko pravico v naši organizaciji. V družbi s svojim zavzemanjem in delovanjem za demokracijo prispevajmo, da se kaj takega ne bo moglo nikoli več ponoviti! Ne želimo in ne moremo nadomestiti znanstvenih sodb s političnimi ocenami. Zavzemamo se za to, da preteklost postane predvsem stvar znanstveno-kritične analize in sodbe, ne pa sredstvo politikantskih napadov, ki bi povzročali krivice.

CK ZK Slovenije naj po svojih najboljših močeh in možnostih pomaga in politično podpira ugotavljanje resnice. Zato kongres pričakuje od vseh, ki menijo, da so se njim ali njihovim najbližjim zgodile tovrstne krivice, da bodo centralnemu komiteju posredovali pobude za ustrezne postopke.

Kongres se zavzema za to, da se z vsemi zakonitimi in demokratičnimi sredstvi:

- popravijo vse krivice, ki se še dajo popraviti in dá opravičilo in vsestransko zadoščenje vsem, ki so po krivici trpeli;

- pregledajo, preučijo politični sodni procesi v povojnem času, na predlog ugotovitev predlagajo njihove obnovitve ter rehabilitirajo po krivem obsojenih.

Na tej podlagi naj se ZKS moralno in politično opredeli do tistih svojih članov, ki bi jim bila z raziskavami takšnih primerov dokazana posebno velika odgovornost za pretekle napake.

CK ZK Slovenije naj o rezultatih te pobude sproti obvešča članstvo in javnost.

S svojo programsko usmeritvijo smo zavrgli vse tisto, kar je omogočalo netenje sovraštva, nestrpnosti, maščevalnosti in nasilja nad ljudmi. Zato nasprotujemo revanšizmu, ki ne popravlja krivic, z maščevalnostjo pa ohranja sovraštvo pri življenju.

Pokopljimo mrtve, popravimo krivice živim, toda ne storimo po nepotrebnem novih krivic in ne otežujemo življenja ljudem, ki jim je po tolikih desetletjih lasten spomin najhujši birič.

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Socialistična zveza občine Žalec. Uredniški odbor: Franci Žagar (glavni urednik), Danica Dolinšek, Marjan Drobne, Margit Juteršek, Cveta Mikuz, Darko Naraglav, Dani Pfeifer, Dora Radišek, Inge Sovinc, Marjan Turčinik, Forto Turk in Gregor Vovk.

Odgovorni urednik: Janez Kroflič
Vodja dopisništva in tajnica: Vladka Cerovšek
Lektorica: Mojca Nahtigal
Naslov uredništva: Žalec, Heroja Staneta 1, telefon: 711-433, 711-451

Grafična priprava: Savinjski občan
Tisk: ČGP Večer Maribor
Naklada: 11.000 izvodov
Po sklepu RK za informiranje št. 421-1/72 je Savinjski občan oproščen temeljnega davka na promet proizvodov.

Program komunistov

Pred kratkim se je sestalo novoizvoljeno vodstvo osnovne organizacije Žalec in obravnavalo osnovna izhodišča za svoje delovanje. S tem želijo približati krajevno organizacijo potrebam in željam članstva, kakor tudi okolja, pri čemer poudarjajo človeka in človeka vredno življenje. Tako naj bi se vsak član počutil potrebne in zaželenega, organizacija pa bi s tem postala prožna in odprta ter spodbujevalec demokratičnih procesov v okolju in družbi.

S tako organiziranostjo bi komunisti delovali predvsem preko interesnih skupin krajevnih organizacij, ki bi jih tvorili člani. Družilo bi jih isto zanimanje, problematika in isti interesi. Delovali bi v šestih skupinah, in sicer:

- za večjo kakovost življenja v KS,
- za povezovanje z organizacijami in društvi,
- za zdravo in prijetno okolje ter zdravo življenje,
- za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine,
- za lepše medsebojne odnose
- za izobraževanje in obveščanje.

Posamezniki naj bi v skupinah delovali v tisti skupini, s katero so poklicno ali ljubiteljsko najbolj povezani. Za povezovanje se opredeljujejo prostovoljno, vključujejo pa tudi zunanje sodelavce, ki so zato zainteresirani, ne glede na politično opredelitev.

Svoje delovanje bodo izvajali preko debatnih in tematskih sestankov, okroglih miz, srečanj in predstavitev ter drugih oblik, ki bodo za delovanje primerne.

S tem bodo dosegli večjo odprtost in svobodno izražanje mnenj, razvijali medsebojne odnose, sodelovali ter pomagali drug drugemu. S tem bo doseženo svobodno združevanje in delovanje v aktivnostih po lastnih željah. In tako bosta najbolj zaživel vloga in pomen posameznika.

V takšnem delovanju bo v prvem planu človek in človeka vredno življenje, v miru, svobodi, ustvarjalnosti, zdravem okolju in ljubezni, sreči in lepoti, povzeto pa je na podlagi kongresnih materialov, ki nosijo naslov ZA EVROPSKO KAKOVOST ŽIVLJENJA.

Vzporedno s tem se v socialistični zvezi pospešeno pripravljamo na aprilске volitve. Jasna je

Rokovnik volilnih opravil za volitve 1990

Datum	Vsebina
8. 1. 90	Razpis volitev
9. 1.—7. 2. 90	Predlaganje kandidatov in pošiljanje predlogov predsedniku Obč. vol. komisije
8. 2.—10. 2. 90	Pošiljanje predlogov na Obč. vol. komisijo na sedežu volilne enote
15. 2.—19. 2. 90	Sklic zborov volilcev (ZV)
20. 2.—3. 3. 90	Potek zborov volilcev
9. 1.—11. 3. 90	Določanje kandidatov za listo kandidatov DPZ in individualne kandidature za DPZ
9. 2.—17. 3. 90	Določanje individualnih kandidatov za vsa ostala mesta v skupščini
11. 3. 90	Zadnji rok za predložitev liste kandidatov predsedniku OK SZDL v volilni enoti
15. 3. 90	Oblikovanje zbirne liste za DPZ
17. 3. 90	Zadnji rok za vložitev vseh kandidatur

Fronta zdaj in nikoli več

V zgodovini vsake organizacije se dogajajo stvari, ki jih označujemo za zgodovinske. Ena takih je vsekakor šesta seja Republiške konference SZDL, ki je tudi formalno ukinita SZDL kot »marelo«, in jo spremenila v samostojno politično organizacijo. Prav tako je bil že na tej seji predstavljen delovni osnutek statuta bodoče socialistične zveze. Vsako spreminjanje temeljnega akta je dolgotrajno, volitve — prve svobodne in tajne po dolgih letih — pa se hitro bližajo.

Določila statuta SZDL Slovenije o SZDL kot marelju so imela tudi čisto praktične posledice. Le-te so se odražale v tako imenovani »frontni« sestavi vseh organov SZDL. Kaj to pomeni? Zelo preprosto rečeno to, da morajo v vseh naših organih sedeti ljudje iz ZK, ZSMS, ZZB in sindikata, pa še od kolektivnih članov. V tako pisani politični situaciji, kakršni smo v zadnjem letu priča v Sloveniji, je seveda to določilo v marsikatero oteževalo delo SZDL. Če smo oz. če hočemo postati samostojna politična organizacija, moramo to določilo odpraviti TAKOJ. Ne samo to, še marsikaj drugega bo treba spremeniti v normativnih aktih in seveda v vsakdanji praksi. Nekje je treba začeti in v situaciji, ko želimo postati samostojna politična organizacija, je seveda povsem nesprejemljivo, da v najvišjih organih sedijo predstavniki konkurenčnih političnih organizacij. Zato smo sprejeli statutarni sklep, ki to nelegitimnost odpravlja, in v naši organizaciji bomo skladno s tem sklepom oblikovali nove organe že v začetku februarja.

Vzporedno s tem se v socialistični zvezi pospešeno pripravljamo na aprilске volitve. Jasna je

opredelitev, da bomo na volitvah nastopili samostojno s svojo listo za družbenopolitični zbor in s kandidati za posamezne volilne funkcije. Ob tem se postavlja vprašanje, kaj je s kandidiranjem članov drugih političnih organizacij — predvsem ZK — na listi socialistične zveze. Verjetno je neprimerno, da bi funkcionarji ZK kandidirali na listi SZDL in obratno. Kar se tiče članstva, pa je zadeva malce drugačna. Dejstvo je, da bo ob kandidiranju za DPZ prihajalo do razmejevanja članstva, vendar je odločitev o tem, kje bo posameznik kandidiral, prepuščena predvsem njemu samemu.

Se beseda, dve o pričakovanih glede izida volitev. Danes je moderno, da vsi govorimo o tem, da bomo zmagali. In to je tisto, zaradi česar sploh gremo na volitve. Kljub vsemu, kar opozicija očita dosedanjim »uradni« politikam, ocenjujemo, da smo se vse doslej ukvarjali predvsem z majhnimi problemi ljudi in temu bo tako tudi v prihodnje. Rezultati vsekakor so — ne trdim pa, da ne bi mogli biti še boljši. Vendar naj o tem sodi zgodovina, ne pa — po tolikih letih zatajevanja — vzburkane strasti mladega političnega pluralizma. Torej, kaj pričakujemo od volitev? Najprej vsekakor oceno naše dosedanje aktivnosti in potrjena pričakovanja o tem, da volilci naš program sprejemajo za svojega. Od tega je odvisno, koliko glasov in sedežev v novem občinskem parlamentu bomo dobili. Pa ne le v družbenopolitičnem zboru, čimveč jih želimo dobiti tudi v zboru krajevnih skupnosti. V le-teh živijo ljudje, z ljudmi pa se je socialistična zveza od nekdaj ukvarjala.

Bomo zmagali? Ne vem, bomo videli. Sicer je pa zmaga zelo relativna stvar.

Kristijan Markovič

Kolektivne pogodbe osnova sindikalnega delovanja

Ob velikih korakih, ki jih v sedanjem času delamo na področju demokratizacije družbenih odnosov, posodabljanju in spreminjanju pogleda na družbo, dela in življenja v njej, tudi sindikat kot organizacija delavstva ni in ne more biti izvzet. Nasprotno, z novim zakonom o podjetjih, ki odpravlja pravico do dela in daje večja pobačila podjetnikom, dobiva vloga, kot jo ima sindikat v razvitih deželah, zahoda. Osnova sindikalnega delovanja pa bo nedvomno kolektivna pogodba, ki bo urejala odnose med podjetnikom oz. poslovalno strukturo in delavstvom. Več o tem, in pa o sindikatu jutri, pa smo se pogovarjali s predsednikom Občinskega sindikalnega sveta Ivanom Vodlanom.

Že vrsto let ste vpleti v delo in življenje sindikata, sedaj že drugi mandat kot predsednik Občinskega sindikalnega sveta, kako torej gledate na njegovo prenovi in na sploh na sedanji aktualni družbeni trenutek?

»Nedvomno mi ni potrebno posebej poudarjati, da je sedanji družbeni trenutek izredno težaven, pa naj bo to za vse gospodarstvenike, družbo kot celoto, pa tudi za sindikalno dejavnost in člane sindikata. Kot vemo, se v zadnjem obdobju srečujemo z izredno težkimi gospodarskimi

Ivan Vodlan

problemi in žal tudi s političnimi, kar stanje še poslabšuje. Namesto da bi se ukvarjali z reševanjem problemov na gospodarskem področju, kako bomo zadržali inflacijo, kako bomo zaposlovali ljudi na podlagi novih programov, trošimo moči in sredstva za nevarne politične igre. Pri tem pa je vedno na udaru delavski razred v pravem pomenu besede. Govorimo o tehnoloških višjih, o ekonomskih višjih, vendar se v sindikatu ne strinjamo s tem, da gredo delavci na cesto. Zato bi se morali več pogovarjati o razvojnih programih, ki odpirajo možnosti novih delovnih mest in zaposlovanja tega delavstva. Glede politike osebnih dohodkov pa trdno zagovarjamo stališče, da

mora delavec za 100 % delo dobiti tudi takšno plačilo, ki mu bo omogočalo normalno življenje, ne pa da bo socialni podpiranec.

Ali menite, da bodo k temu pripomogle kolektivne pogodbe, saj vemo, da v preteklosti nismo preveč spoštovali njene predhodnice — sindikalne liste?

»Marsikdo se sprašuje, kakšno bo delo sindikata v bodoče? Že sedaj lahko rečem, da se sindikat odreka vsakršni politizaciji ali strankarstvu. Je in še bolj postaja delavski in nad vsemi strankarskimi interesi. Osnova našega dela pa bo v kolektivnih pogodbah, katere bodo urejevale odnose med delodajalci — podjetniki — državo na eni in delavci na drugi strani. Nekaj elementov kolektivne pogodbe vsebuje tudi doslej uveljavljena sindikalna lista, ki določa tudi spodnjo mejo plač. Doslej so se v merila in nagrajevanje po delu velikokrat vmešavali vlada in njeni organi, kar pa naj bi v prihodnje bilo opuščeno. Sindikat postaja pogajalski partner za delavce nasproti delodajalcem. S tem pa se njegova vloga bistveno spreminja. S kolektivno pogodbo, ki opredeljuje osebne dohodke, regres, jubilejne nagrade, odpravnine, dopust, skratka vse, kar zadeva položaj zaposlenih, ustvarja sindikat možnosti za materialno in socialno varnost delavcev. Brez dvoma pa bo to težko in zahtevno delo, ki mu bomo kos z združenimi močmi.«

Sindikat se je torej razgla-

sil za nepolitično organizacijo, kako pa bo deloval oz. se obnašal ob spomladanskih volitvah?

Naša usmeritev pri tem je jasna. Na spomladanskih volitvah bomo sindikati podprli tiste programe in tiste kandidate, ki so po meri našega članstva in ki vsaj simpatizirajo z nami, ne glede na to, iz katerih vrst izhajajo. Menimo, da je vsakršno barantanje z nami že vnaprej obsojeno na propad. Ostajamo zvesti svoji odločitvi o depolitizaciji sindikata, kar pomeni, da smo proti vsakemu volilnemu sodelovanju in sklepanju koalicije s to ali ono stranko. To pa še ne pomeni, da ne bi na svoj način, kot svobodna stanovsko-interesna organizacija delavstva sodelovali s strankami na podlagi demokratičnih dogovorov, ko bo to v korist našega članstva.

Sindikati bodo torej tudi sami globoko zarezali hlebec kruha, vendar z namenom, da svojemu članstvu omogočijo lepše in boljše življenje. Kot nekakšna opozicija bodo pritiskali na demokratični socializem, da bo postal humanejši in bo omogočil človeka vredno življenje ter varoval njegovo dostojanstvo. Program sindikata je usmerjen v varstvo dela, znanja, v ustvarjalnost in ekonomsko plačo. S pogajanjem in kolektivno pogodbo pa bodo postavili ceno dela in zavarovali pravice iz delovnega razmerja. Sicer pa je pred nočjo še prezgodaj HVALITI DAN. Mar ne? D. Naraglav

Moda '90

Ljubljanski zmaj »Polzeli«, zlata Jana »Miku«

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so minuli konec tedna zaprti 35. jubilejni sejem MODA '90. Na njem je razstavljalo kar 220 razstavljalcev, največ iz Slovenije in sicer 44 odstotkov, ostali razstavljalci pa so iz drugih delov naše države, deset je bilo tudi zasebnih butikov, kar je bila letos novost. Letošnji sejem je odprl podpredsednik zveznega izvršnega sveta Živko Pregl, ki je v govoru poudaril, da je tekstilna industrija tista, ki mora nenehno iskati svoj prostor na tujih trgih. Izrazil je tudi veselje nad tolišno udelež-

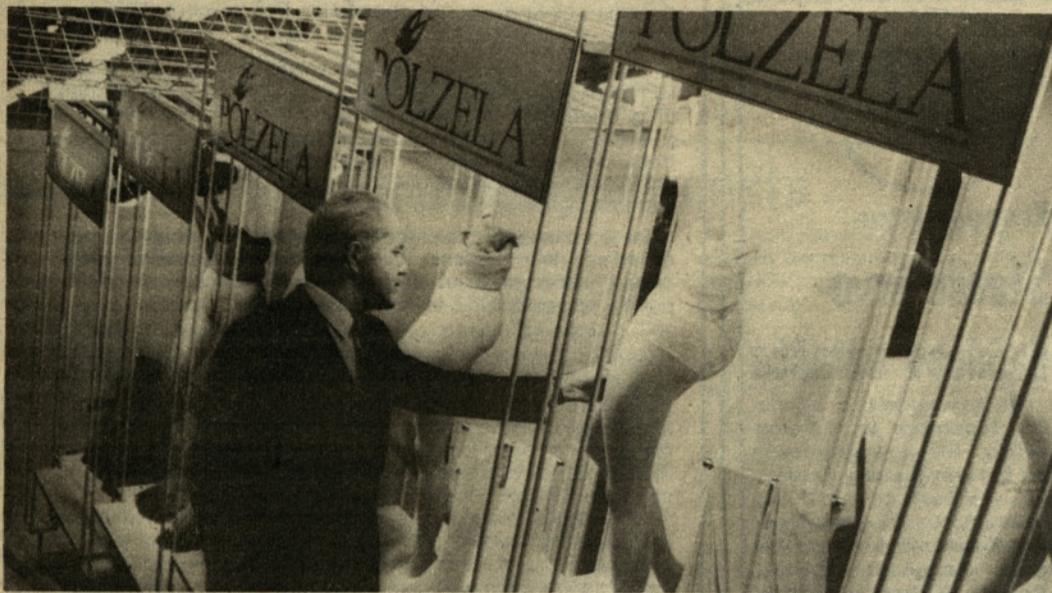
bo razstavljalcev, kar dokazuje, da gospodarstvo ne pozna meja in ne pusti vmešavanja v svoje tokove, to je v ponudbo in povpraševanje na jugoslovanskem trgu. Vsa filozofija ekonomske in politične preobrazbe potrjuje, da gospodarstvo ne dopušča vmešavanja politike. Živko Pregl se je pomudil tudi pri vseh treh glavnih problemih tekstilne industrije: obrestih in obremenitvah, oskrbljenosti iz uvoza in stagnaciji prodaje. Glede zadnjega je težko reči kaj spodbudnega, je dodal Živko Pregl, in nadaljeval, da bo

kupna moč v upadanju, zato se bo treba truditi za izvozne rezultate in tudi za domačega kupca.

Iz naše občine so na letošnjem sejmu razstavljali svoje nove dosežke Tovarna nogavic Polzela, TT Prebold, MIK Prebold in Zarja Petrovče.

Če sodimo po tem, kar je bilo videti na letošnjem sejmu, je kandidatov za uspešen prodor na tuje in uspešno prodajo doma precej, zato tudi izbira najboljših na sejmu Moda '90 ni bila lahka.

TONE TAVČAR

Ljubljanskega zmaja, kot najvišje priznanje sejma Moda, si je prislužila Tovarna nogavic Polzela v skupini razstavljalcev modni dodatki in perilo. Ta kolektiv je na sejmu razstavljala kolekcijo ženskih in moških nogavic za pomlad in poletje. Poleg Ljubljanskega zmaja so prejeli še diplomu za uspešno kreacijo. Po prvih ocenah je kolekcija ugodno sprejeta pri trgovcih, toliko bolj, ker je večina tega že v redni proizvodnji in bo razstavljene izdelke polzele, Tovarne nogavic možno dobiti v vseh prodajalnah, kjer so jih prodajali že do sedaj.

Vsako leto revija Jana nameni Zlato Jano kreatorjem najbolj uspešnih kolekcij na sejmu Moda v Ljubljani. Tako je letošnja Zlato Jano prejela kreatorka Mojca Beseničar-Dekleva iz MIK Prebolda, za kolekcijo Lady, ki jo vidimo tudi na našem posnetku. Po besedah Valterja Zupanca je to za njih do sedaj največje priznanje.

Foto: T. T.

Podjetje po evropskih merilih

Tovarna nogavic Polzela sodi med največje izdelovalce nogavic v Jugoslaviji. Danes ta kolektiv zaposluje 1380 delavcev, po prvih kazalcih gospodarjenja pa je videti, da so v minulemu letu dobro gospodarili. Kako so gospodarili lani, kakšne načrte imajo za letos in koliko bodo izvozili, je takole razmišljal direktor podjetja Alojz Došler:

»Vedno hujša konkurenca na domačem in tujem trgu nas je že pred leti prisilila, da smo morali sprejeti tržno usmerjenost poslovne filozofije. Pravilnost te usmeritve se nam je potrdila v lanskem letu, ko je začel veljati tudi zvezni odlok o prostem uvozu nogavic.

Del te strategije smo dosegli tudi v lanskem letu, z njo pa moramo nadaljevati v letu 1990. Zavedamo se, da lahko uspevamo z nadaljevanjem tehnološke modernizacije, povezovanjem z razvitiimi firmami in izobraževanjem kadrov. Seveda bomo strategijo sproti preverjali in dopolnjevali. To, kar je na zahodnem trgu že dolgo prisotno, se v vedno hujši obliki pojavlja tudi na domačem

trgu. Trg zahteva primeren model in ceno ter kvaliteto v naročenem terminu. Znižati bo potrebno vse stroške, odsloviti neproduktivno delovno silo in še znižati ceno gotovim izdelkom. Država bi morala znižati visoke obremenitve v uvoznih-dajatvah, davkih in prispevnih stopnjah za splošno in skupno porabo.

Kljub temu, da je tečaj nekoliko preniško določen, bo treba izvažati, še posebej, če bo vlada vztrajala pri monetarni politiki. Naša naloga je torej, da napravi-

mo firmo, ki bo delovala po evropskih merilih.

Sicer smo proizvedli v letu 1989 za 2 odstotka več kot prejšnje leto, v količini 40.700.000 parov nogavic. Izvoz je vrednostno višji za 25,6 odstotka. Povečal se je tudi neto devizni efekt zaposlenega. Izvoz moramo povečati tudi v zadnjem času, saj blokada dela domačega trga za nas pomeni tudi dolgoročno postopno preusmeritev na zahodni trg. Za letošnje leto predvidevamo, da bomo izvozili kar 50 odstotkov vse proizvodnje.

TONE TAVČAR

MIKROpis

**ODPIRA VRATA
MLADIM
STROKOVNJAKOM**

računalništva, računalniškega programiranja, servisiranja in vodenja proizvodnih procesov. Zglasite se v poslovnih prostorih Mikropisa na Šlandrovem trgu v Žalcu. Po opravljenem preizkusu, če boste seveda želeli, boste lahko redno sodelavec Mikropisa.

Sproščen pogovor duhovnikov s predstavniki občine.

Naslednje srečanje v Braslovčah

Tradicionalno srečanje predstavnikov verskih skupnosti in občine je tokrat potekalo v hotelu Golding v Žalcu. Predsednik občinske skupščine Ludvik Semprimožnik je najprej govoril o gospodarskih in družbenih razmerah v občini, nato pa se predstavnikom verskih skupnosti zahvalil za dobro sodelovanje, predvsem pa za pomemben prispevek pri obnovi kulturnih spomenikov. Predstavniki verskih skupnosti so se zahvalili predstavnikom občine za dobro sodelovanje in jih v mesecu juliju povabili na srečanje v Braslovčah.

Zadovoljni z učnovzgojnimi uspehi

Pred nedavnim smo v strokovnih in samoupravnih organih VIO ocenjevali in analizirali učnovzgojne rezultate v prejšnjem šolskem letu. Skupno s pedagoško svetovalko Zavoda za šolstvo Vero Žužej smo ugotavljali, da je bil poprečen učni uspeh 98,1 % v občini Žalec zelo dober in nad regijskim povprečjem. Pogoji dela in poslovanja so namreč v nekaterih občinah mnogo boljše. Po napovedih pa kaže, da bodo ocene ob prvem polletju v spričevalih spet nekoliko slabše, zato se bo potrebno učencem v drugem polletju še bolj potruditi.

Z bogatimi vzgojnimi dejavnostmi in raznimi dosežki se lahko pohvalimo v naših vrtcih. V 20 enotah imamo vključenih že blizu 1.570 otrok. Poleg teh rednih oblik vzgoje in varstva predšolskih otrok delujejo tudi skrajšani programi v nekaterih KS in celoletna priprava otrok za vstop v šolo. Na novo sta bila odprta dva nova vrta, septembra v Letušu z enim oddelkom, decembra pa še dva oddelka v Žalcu. V obeh enotah so bila vložena predvsem sredstva krajevnih samoprispevkov. V Letušu še prostovoljno delo krajanov, v Žalcu pa nekaj sredstev delovnih organizacij, preostala sredstva še pričakujemo.

V osnovnih šolah se v tem šolskem letu šola 4.520 učencev. Vsi

obiskujejo le poldnevno šolo, saj smo celodnevno v celoti odpravili. Ob uvajanju novega delovnega časa pa bodo nujne ponovne spremembe. V oddelkih podaljšane bivanja že imamo zajetih 420 učencev. Mnoge starše moti prispevek, premalo pa se zavedajo koristnosti tega varstva, saj je otrok v organizirani oskrbi in izvaja naloge pod skrbnim nadzorom.

Na večini šol vsi učenci koristijo šolsko malico. Število koristnikov kosil pa je padlo na 1.700 in še pada, kar je velika škoda, saj je redna prehrana za razvoj takšnega otroka izrednega pomena. Denar bi ne smel biti odločilen, čeprav pri mnogih družinah že resnično je. V šoli pa se ponovno kažejo občutne socialne razlike. V organiziran prevoz v šolo in domov imamo zajetih 950 učencev. Uspešno potekata dodatni in dopolnilni pouk. Organizirana je nabava učbenikov in drugih pripomočkov, tudi preko zadrug. Deluje tudi pionirska hranilna služba v sodelovanju z LB. Velikega pomena je poklicno usmerjanje ter razne oblike proizvodnega in družbeno koristnega dela. Obdržati želimo obe šoli v naravi, zimsko — če bo sneg, in letno — z učenjem plavanja.

V oddelkih glasbene šole se usposablja 380 učencev. Uspešno delujejo mladinski pihalni orkester in tamburaški zbor. V osnovnih šolah prepevajo učenci v otroških in mladinskih zborih, plešejo, igrajo v igralnih skupinah in pri lutkarjih, rišejo in slikajo, pridno berejo knjige, gledajo filmske predstave. Izredno je razgibana športna dejavnost v mnogih panogah. Na tekmovanjih in sreča-

njih dosegajo naši učenci izredne uspehe, imamo tudi nekaj slovenskih prvakov. Številni učenci se udeležujejo pri tabornikih, planincih, gasilcih, pri rdečem križu. Pogosto sodelujejo v raznih akcijah — nabiralnih, pri prostovoljnem delu, pri čiščenju okolja, pogozdovanju... Večina naštetih dejavnosti in številni krožki po predmetih ali skupinah predmetov se odvijajo pod vodstvom marljivih mentorjev na šoli in izven nje v okviru pionirske organizacije.

Vendar je vse to le del življenja in dela naših šol. Vsega ni moč naštetati ali prikazati. To je potrebno doživeti, videti, prisluhniti. Zato vabimo starše in vse druge občane, da obiščete kulturne in naravoslovne dneve, druge kulturne in športne prireditve, proslave, dneve šol, novoletne jelke, pustovanja, revije in koncerte, tekmovanja in srečanja. Doživeli boste veliko lepega in nepozabnega, še posebno, če bo sodeloval tudi vaš otrok.

Tako, dragi Savinjski! Ta bežen prikaz vzgojnoizobraževalnega dela sem zapisal predvsem zato, da sem vas spomnil na izreden obseg dela in požrtvovalno razdajanje vseh delavcev VIO. Za nas in za splošen uspeh pa je velikega pomena stalno sodelovanje z vami starši in z vsemi občani, z delovnimi organizacijami, z obrtniki, s krajevnimi skupnostmi, z DPO in društvi. Ob ukinitvi samoupravnih interesnih skupnosti pa računamo na dobro sodelovanje in razumevanje z občino. O naložbah, obnavah in denarnih vprašanjih pa drugič.

Janez Meglič

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC IZVRŠNI SVET

Izvršni svet Skupščine občine Žalec na osnovi 8. in 11. člena samoupravnega sporazuma o temeljih plana Občinske raziskovalne skupnosti Žalec za obdobje 1986—1990 in sklepa 125. seje Izvršnega sveta Skupščine občine Žalec z dne 15. januarja 1990 objavlja

Razpis

za občinski raziskovalni program za leto 1990.

1. Za raziskave, ki obravnavajo občinske probleme (s področja gospodarske, prostorske in socialne problematike občine)
2. Za raziskave, ki obsegajo skupne medobčinske oziroma regijske probleme (problematika varstva okolja)
3. Razvojno-raziskovalne naloge, ki obravnavajo razvojno problematiko, prestrukturiranje žalskega gospodarstva, in sicer:
 - dolgoročne raziskave novih proizvodnih usmeritev
 - uporabne raziskave za izboljšanje tehnologije, ki bodo dajale rezultate v tekočem srednjeročnem obdobju
 - razvojne naloge, ki predstavljajo prenos raziskovalnih dosežkov v prakso.

Naloge pod 1. točko sofinancira Izvršni svet Skupščine občine Žalec iz sredstev za raziskovalno dejavnost do višine 70 %, naloge pod 2. točko do višine 40 % in naloge pod 3. točko do višine 30 %.

Rok za prijavo je 9. februar 1990.

Morebitne druge potrebne informacije dobite ria Občinskem sekretariatu za družbenoekonomski razvoj in finance Žalec. Savinjske čete 5, telefon 711-311, kamor pošljite tudi prijave.

T. TAVČAR

Kotečnik nad Libojami

Apnarjeva in Guzejeva jama

Slednja je bila obljubena že v zadnji ledeni dobi

V Savinjskem občanu smo v lanskem letu opozarjali na posamezne objekte naravne dediščine, predvsem na graščine in na kulturo parkov. Predstavitve naravne dediščine bomo nadaljevali tudi v letošnjem letu, vendar naše naravno bogastvo niso le graščine, parki, tu so še sakralni objekti, turški tabori, arheološka najdbišča itd.

Znano je, da je Savinjska dolina, geografsko zaključena celota, intenzivno živela že v davni. Rodnost, klima in tranzitne danosti so prispevale k poselitvi že v kameni dobi, v obdobju mousterjana. To nam izpričujejo paleolitske postaje Potočka zijalka, Špehovka in Mornova zijalka in še neraziskana Bezgečeva jama, o kateri smo že pisali. Znana je bronastozakladna najdba srpov na Čreti.

Nova odkritja širijo naše vede. Tako je v Celjskem zborniku 1989 objavljen sestavek: Ivan Turk, Janez Dirjavec »Apnarjeva jama — novo mousterijsko najdbišče«. Poročilo govori o arheoloških raziskavah v Apnarjevi jami, ki se nahaja na južnem pobočju Kotečnika nad Libojami.

Avtorja uvodoma omenjata Guzejevo jama, kjer sta naredila manjši poskusni vstop. Pri tem sta našla ostanke hišnega tlaka in lončenine iz zgodnje bronaste dobe, pod to plastjo pa sta našla še plast s skromnimi najdbami kosti in zoba jamskega medveda ter z nakopičenim ogljem kot ostankom kurišča paleolitskih obiskovalcev jame. Tako sta dokazala naseljenost in obljubeno jame že v času zadnje ledene dobe, ki traja s prekinitvami vse do današnjega časa.

Majša kamena doba (neolitik) se je začela 7.000 let pred našim

štetjem, to se pravi, da segajo sledovi v Guzejevi jami krepko nazaj v ledeno dobo, ki je dosegla svoj višek nekako 19.000 let pred našim štetjem, in je trajala nekako 10.000 let. Zgodnja bronasta doba se je začela nekako 2.000 let pred našim štetjem.

Jama opozarja na osnovne značilnosti razvoja človekovega rodu, saj je bil človek edini, ki je začel prilagajati okolje sebi, obvladal je ogenj, uporabljal zavetišča in si pri delu pomagal z orodjem. Tu je bilo zavetišče neandertalca, lovca, ki je uporabljal jama za svoje začasno prebivališče.

Se večja odkritja so bila v Apnarjevi jami, kjer prevladujejo fosilni ostanke jamskega medveda nad fosilnimi ostanke drugih vrst, kar dokazuje, da je bila jama dalj časa brolg jamskega medveda in samo občasno zatočišče neandertalskih lovcev in nabiralcev. Torej spada jama v skupino jamskih brolgov, ki jih je pračlovek le občasno obiskoval.

Kot rečeno je Apnarjeva jama v steni, ki se vleče pod vrhom Kotečnika. Tu je tudi polno večjih in manjših podzemnih jam in prevosov. Med jamskimi objekti je nedvomno najlepša Apnarjeva jama, gledano z oči arheologov. Skozi nize, na jug obrnjen vhod, vstopimo v manjši podzemni prostor, kjer je povsod možno hoditi vzravnano. Vse kapniške tvorbe so stare. Jama je pokrita z debelim gruščem in je zelo suha.

Raziskovalca sta jo razdelila na šest plasti. Tako sta ostanke jamskega svizca našla v drugi, tretji in četrti plasti, ostanke jamskega medveda pa v tretji, četrti in peti plasti. Za časovno opredelitev plasti sta pomembna predvsem alpski svizec in jamski medved.

Fosilni ostanke izumrlega jamskega medveda dopuščajo okvirno dotacijo plasti 3—5 v čas pred zadnjim mrzlim viškom zadnje ledene dobe, okoli 2.000 let pred sedanostjo. Fosilni ostanke svizca so lahko pokazatelj mrzlih obdobjev v teku zadnje ledene dobe.

Kot rečeno spada jama med jamske brolge, kar med drugim potrjujejo tudi ostanke jamskih mladičev v jami, saj sta našla kar 28 mlečnih podočnjakov jamskega medveda. Jama spada v isto skupino kot nekoliko mlajša Potočka zijalka.

To pomeni jamsko najdbišče, šestnajsto v Sloveniji in prvo v celjski kotlini, je bilo potrjeno z najdbo različnih predmetov. Odkrito je bilo manjše kurišče z ogljem bora, bukve in nedoločljivega listavca. Več najdb je bilo v jami kot pri vhodu, kar bi lahko pomenilo, da so se ljudje zatekali tja pred mrazom.

Med vsemi najdbami so le tri do štiri take, ki zaslužijo oznako orodja. Značilno je, da so vsa orodja in odbitki zelo majhni. Odkritja v Apnarjevi in Guzejevi jami v Kotečniku potrjujejo pripovedka o tem, da Kotečnik skriva zaklade. Znana je pripovedka o Tremerskem dukatu, zakladu, ki ga je ropar Janez v Kotečniku skrival, ime Guzeje pa spominja na znane rokavnjače Guzeja s Kozjanskega. Teh zakladov Kotečnik verjetno ne skriva, odkril pa je našo preteklost in s svojimi arheološkimi zakladi dokazal, da je bilo vse naše področje že prebivališče neandertalca in da začetek življenja tod sega v že davno ledeno dobo. F. Ježovnik

Viri: Celjski zbornik 1989, Zgodovina človeštva I/1 (DZS 1967)

Pozabljena slovenska imena mesecev

Januar — prosinec

Včasih so dejali: »Prosinec mrzel, da poka — sadje v jeseni in moka«.

Mnogo snega, mnogo sena. V prosincu toplota, v svečanu (februar) mrzlotla.

Če v prosincu mušica raja, pičla poleti bo piča in klaja.

Ako je Vinku (22. 1.) vroče, pripravi kašče, nabijaj obroče.

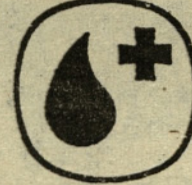
Sveti Makarij jasen, meglen — naznanja prav tako jesen.

Če na Vinka sonce sveti, bo dosti rujnega vinca v kleti.

Če v prosincu ni snega, ga mali traven (april) da.

Na Pavla (15. 1.) lepo vreme, obeta sadov polno breme.

RDEČI KRIZ SLOVENIJE

Krvodajalstvo

Število krvodajalcev narašča

Na krvodajalsko akcijo 22. decembra je v Žalcu prišlo 184 krvodajalcev, od katerih je Jože Znidaršič daroval kri 75-krat, Franc Kučer 53-krat, Emilija Konečnik 43-krat, Avgust Konečnik 42-krat, Bogdan Kučer 41-krat in Ivanka Strnad 39-krat.

Sicer pa je v lanskem letu prišlo na odvzeme štiri odstotke več krvodajalcev kot leto poprej. Pomeni torej, da število darovalcev narašča. Skupno je lani darovalo kri 2121 krvodajalcev, zbranih pa je bilo 825 litrov krvi, kar je za 17 odstotkov več kot leto poprej. Največja zasluga za to gre vsekakor krvodajalcem, velik delež pri tem pa imajo tudi prizadevni aktivisti RK v občini, kot tudi human odnos združenega dela do te humanitarne dejavnosti. Največ krvodajalcev je bilo lani iz DO Tovarna nogavic Polzela, Garant Polzela, TT Prebold, SIP Šempeter, AERO Šempeter, v zadnjem času pa tudi Feralit Žalec, od koder je vsako leto več krvodajalcev.

V letošnjem letu naj bi krvodajalske akcije potekale po naslednjem razporedu: 9. marca Polzela, 4. maja Grize, 11. maja Šempeter, 18. maja Vransko, 25. maja Žalec, 1. junija Liboje, 20. junija Petrovče, 6. julija Prebold, 31. avgusta Polzela, 3. oktobra Grize, 17. oktobra Vransko, 16. novembra Šempeter, 23. novembra Petrovče, 5. decembra Prebold, 21. decembra Žalec. Izvajalca bosta Zavod za transfuzijo Ljubljana in ekipa Zdravstvenega centra Celje.

V letu 1989 je Občinska organizacija RK Žalec organizirala preko krajevnih organizacij solidarnostno akcijo zbiranja prostovoljnih prispevkov za prizadete v neurju v občinah Laško, Šentjur in Ptuj. Občani naše občine so v teh akcijah darovali 25.238,20 dinarjev (več kot 25 starih milijard dinarjev), v Krajevnih organizacijah RK pa so bili prispevki naslednji: Petrovče 560,00 din, Vransko 400,00 din, OORK Žalec skupaj z OK ZSMS 350,00 din, Prebold 248,00 din, Šempeter 195,70 din, Gotovlje 125,70 din, delavke VVZ občine Žalec 114,80 din, Polzela 105,50 din, Letuš 98,60 din, Liboje 86,60 din, Pirešica 80,60 din, Galicija 52,80 din, Agencija Dober dan iz Šempetra 50,00 din, RK Žalec 35,50 din, Šešče 18,50 din in Andraž 1,50 din.

Po zagotovilih delavcev OO RK prizadetih občin so zbrana sredstva pravično razdelili med prizadete. V imenu vseh prejemnikov se vsem darovalcem tudi zahvaljujejo za prijeto pomoč, še posebno pa prizadevnim aktivistom RK za njihovo solidarnost in humanost.

70 let Vinka Praprotnika

Te dni bo Vinko Praprotnik z Vranskega dočkal svoj sedemdeseti rojstni dan. Ne bilo bi pošteno, da bi šel ta njegov življenjski jubilej mimo nas.

Rodil se je na Vranskem v družini z več otroki. Imeli so svojo, za tiste čase kar moderno usnjarno. Že kot otrok je bil v vrstah takratnega liberalnega krila vranskih otrok. Ko je končal osnovno šolo, se je izučil v domači usnjarni. Kot fant je bil član Sokola na Vranskem in levega dela političnega življenja. Zato je razumljivo stkal prijateljske odnose s takratnimi pomembnimi, naprednimi in zavednimi ljudmi na Vranskem. Takoj po okupaciji je stopil na stran zavednih Slovencev in proti okupatorju. Tudi po vojni je nekaj let nadaljeval delo v domači usnjarni. Ko je nova, ljudska oblast boljše vizirala življenje tudi na Vranskem, je usnjarsko delavnico z vsemi zaposlenimi izročil v družbeno last. Od prvega dne dalje je delavnico tudi vodil, povečeval in posodabljal. Nastale so invalidske delavnice. Kot vodja tega podjetja je že v šestdesetih letih pričel sodelovati in iskati trg v zunanjem svetu. Veliko je tvegalo, vendar je uspel. INDE Vransko se je razvil v izvozno organizacijo. Število zaposlenih se je hitro večalo. Podjetje se je razvilo brez kreditov in posebne družbene pomoči. Kolikor so ustvarili in prigospodarili, toliko so z lastnim denarjem napravili za razvoj podjetja. Bali so se zadolžitve in posojil.

Vinko se z marsičim v povojni politiki ni strinjal, kar je vselej tudi javno povedal. Zato ni bil v čsl. Gledali so ga postrani in ga ovirali, pa tudi blokiral pri njegovih načrtih in zamislih. Bil je odločen zagovornik svobodnega podjetništva. Priznati mu je treba, da je na Vranskem v tistem času veliko storil. Če bi imel proste roke in če bi zaupali v njegovo poštenost in dobrotomnost, bi ustvaril še več. Žal ni bilo tako.

Bil je odstavljen z direktorskega mesta in upokojen. Za svo opravljeno delo v življenju si je zaslužil vsaj častno slovo. Preteči pa je moralo nekaj let, da je postalo vsem jasno, kam je taka politika pripeljala INDE in celo našo družbo.

Vinko je bil tudi v kraju zelo aktiven in prizadeven. Ves čas je aktivno sodeloval v organih nekdanje vranske občine, pozneje je bil več let uspešni predsednik krajevne skupnosti in nato podpredsednik. Z njegovo pomočjo se je na Vranskem postorilo marsikaj koristnega. Vrsto let je že predsednik ZB in tudi sedaj umirjeno vodi to organizacijo. Nikoli se ni prenegljal v novotarijah. Vselej je premišljeno in predurno svetoval in opozarjal na nepravilnosti dela v javnem življenju.

Ko danes treznejše gledamo njegovo prehojeno življenjsko pot, lahko ugotovimo, da je imel v marsičem prav. Da je bil na pravi poti in da bi, če bi ga večkrat upoštevali in poslušali, bilo najbrž na Vranskem več narejenega na bolj zdravih in trdnih temeljih. Naj bo torej ta ugotovitev v opomin našim znancem. Pa še na mnoga, zdrava leta Vinko!

Ivan Brišnik

Braslovče — kraj letošnjega praznovanja

Letos bomo praznovali občinski praznik v Braslovčah, zato bomo v posameznih številkah predstavljali zgodovino tega kraja in ljudi, ki tu živijo.

Tu so se rodili ali delovali znani javni delavci, kot so: Felician Globočnik (1810—1873), nabožni pisec in pripovednik Slomškovega kroga; Franc Hribernik (1887—1965), pedagoški delavec in strokovni publicist; Franc Kosar (1823—1894), nabožni pisec in publicist, Slomškov učenec in njegov biograf; Milan Korun (1886—1962), sodrinski socialističnih glasil; Jakob Lopan (1844—1897), pedagoški publicist; Miha Ogorevc, strokovni pisatelj in načrtovalec vrtnih nasadov; Konrad Orozim, operni pevec; Franc Voušek (1850—1923), ki se je pred prvo vojno zavzemal za gospodarsko krepitev Slovencev na Štajerskem; Matevž, Franc Perr (18. st.), ki je pospeševal svilgojstvo ter okoli Braslovč in na Plevni pri Žalcu zasadi murve za sviloprejkje. Od leta 1849—1863 je tu bival dekan Michael Stojan, pisec nabožnih in poljudnopoučnih knjig ter od 1902 do 1920 dekan Jakob Hribernik, liturgični pisatelj. Tu je preživel mladost in je pokopan Srečko Puncer, urednik, ki je padel v borbi za Koroško. V Kamenčah je bil rojen Fran Baš, geograf in zgodovinar, v Parizljah pa Alojz Kronovšek (1894—1971), socialni delavec in pobudnik ter organizator zadrug.

Iz Podvrha so Vladimir Marovt-Rus (1915—1933), predvojni kulturni delavec in medvojni politični delavec na Primorskem; Milan Natek (roj. 1933), geograf, ki veliko piše o Savinjski dolini; Ivan Rojnik (1899—1974), ladijski gradbeni strokovnjak. Iz Poljč je Filip Omladič (1892—1942), časnikar publicist, prevajalec, urednik celjske Domovine. Iz spodnjih

gorč so Lovro Baš (1849—1924), narodni in politični delavec, publicist, urednik celjske Domovine; Jaka Slokan, časnikar, strokovni publicist, posvečal se je zgodovini hmeljarstva; Anton Turk, družbeni delavec in gospodarstvenik na področju kmetijstva. 13. decembra 1989 je praznoval petindesetletnico Dušan Ludvik, rojen v Braslovčah. Študiral je na raznih univerzah, leta 1944 je diplomiral iz slovensčine z literaturo in iz nemščine z literaturo na ljubljanski univerzi. Že od leta 1941 je bil povezan z OF, leta 1942 je bil aretiran in odpeljan v Gonars. Literarno se je začel uveljavljati leta 1934 na Dunaju, ko je v češčini objavil svoje prve pesmi. Že pred vojno je objavil pesmi, literarne kritike, študije in prevode. Po vojni je doktoriral za doktorja literarnih znanosti in nastopil pot univerzitetnega učitelja, kar je bil do upokojitve.

Za svoje delo je prejel izredno mednarodno priznanje, zlato Goethejevo medaljo leta 1971 v Münchnu in plaketo Prosvetnega društva iz Braslovč. Njegovo delo je obsežno. Glavno področje njegovega dela so srednjeveška nemščina in literatura ter etnologija. Drugo njegovo področje je bibliotekarstvo. Veliko svojega ustvarjanja je posvetil poeziji. Izdal je večje število pesniških zbirk, zadnja je izšla leta 1985 pri založbi Obzorja z naslovom Čas kakor grenkoslad. Ob opisu njegovega dela ne moremo mimo prevodov iz nemške, ruske, poljske, češke in francoske književnosti.

Dušan Ludvik je eden izmed stebrov naše književnosti. Prav je, da se ga spomnimo tudi Savinjsčani, saj vedno ugotavljamo, da se v Savinjski dolini niso rodili vidni literati. Kar pa ni res, samo premalo jih poznamo.

—fj

Marija Reka

Rekordna udeležba

Preboldski planinci so lahko več kot zadovoljni z letošnjim, že enajstim tradicionalnim pohodom krajanov v Marijo Reko. Pohod se je nekako usidral v zavest ljudi in vsako leto ga pričakujejo z dobrimi in prijetnimi spomini minulega. Letošnje geslo Razvijamo zavest in občutek dragocenosti zdravja pa je več kot potrdil pripravljenost ljudi za tovrstno obliko rekreacije.

Iz štarta ter drugih izhodišnih točk se je podalo na pot okrog 1000 udeležencev vseh starostnih kategorij. Izredno veliko pa je bilo tudi upokojencev, ki tudi sicer dajejo velik prispevek

planinstvu. Ob poti, ki je vodila mimo tradicionalnih postojank, in na cilju pri planinskem domu je bilo resnično veselo in nepozabno. K temu pa je svoje prispevalo čudovito sončno in dokaj toplo vreme, ki je ob kozarčku dobre kاپljice, veseljačenju in pogovorih bilo še toliko prijetnejše.

Vsi udeleženci so se vračali v dolino s prijetnimi občutki ter trdno odločeni, da se drugo leto ponovno podajo na to pot. Priznajte se jim še vi in prav gotovo vam ne bo žal.

D. N.

Planinski programi — tudi turistična ponudba?

Prejeli smo Koledar izletov, pohodov, tekmovalnih prireditev Planinskega društva Polzela in Prebold, v katerem so navedene nekatere planinske akcije. Koledar PD Polzela daje poleg načrtovalnih prireditev poudarek tudi prispevom kot so: Ali veš, kaj pomeni planinski izlet v skupini z vodnikom in Pomagajmo ogroženi naravi. Že naslova sta dovolj zgovorna. Ob prvem se zastavlja vprašanje mladinskih vodnikov, katerim, kot kaže, v PD Polzela ne zaupajo najbolj. Drugi pa daje napotke, naj se ne poškoduje drevja in grmovja; ne trga cvetja, ki ga je treba raje občudovati; ne moti živali; preprečuje gozdne požare; ne onesnažuje narave z odpadki, ki jih je treba odnesti s seboj domov; ne moti miru v na-

ravi, in na civiliziranost človeka, ki se mora zavedati svoje odgovornosti do narave.

Med načrtovanimi akcijami opozarjajo na pohode, ki so organizirani na občinski ravni, pri tem pa pozabljajo na pohod po poti okoli Vinske gore. Prvo nedeljo v februarju bodo izvedli pohod pod naslovom Ali ni zanimiva tudi domača pokrajina, jo že dovolj poznamo? Načrtujejo pa tudi vzpon na Veliki Klek v Avstriji. Pozabljajo tudi na Savinjsko planinsko pot. Že lani so obljubili, da bodo na Gori Oljki pripravili srečanje pohodnikov, a kaže, da so na to pozabili in zato je prav lani v dolgoletni zgodovini teh pohodov nastala tovrstna vrzel.

Bogat je tudi program izletov

PD Prebold, ki načrtuje udeležbo na pohodih v okviru občine, pri tem pa pozabljajo kar na dva pohoda v soseščini, in sicer na Liboje in Grize, pa tudi na Vinsko gorski pohod. So pa preboldski planinci edini, ki se vsako leto podajo k bolnišnici Celje na Trevniku pod Komnom, pa tudi na Savinjsko planinsko pot niso pozabili, precej akcij pa načrtujejo tudi v okviru planinske pionirske šole.

Torej sta pred nami dva programa planinskih društev, pred izidom pa so še drugi, saj na ta način več ali manj vsa planinska društva sestavijo svoje delovne programe. Ob letošnjem letu turizma pa se zastavlja vprašanje: ali niso planinski programi tudi turistična ponudba? F. Ježovnik

Savinjska planinska pot

Prehodilo jo je že 1376 planincev

Po obronkih Savinjske doline teče Savinjska planinska pot, ki jo je v 18-ih letih prehodilo 1376 planincev. Samo lani je pot prehodilo 54 planincev, od tega 32 iz nekaterih društev občine Žalec. Povedano drugače: 60 odstotkov vseh pohodnikov je bilo iz občine Žalec, iz ostalih društev, vključnih v MDO Savinjska, pa samo pet, pa tudi med društvi v občini pogrešamo nekatera, katerih člani zelo slabo hodijo po tej poti.

Omembe vredno je, da je poleg 957 planincev iz področja MDO Savinjska (69,55 odstotkov), prehodilo pot še 321 članov ostalih društev PD Slovenije (23,33 odstotkov), 91 pohodnikov je bilo iz ostalih republik Jugoslavije (6,62 odstotka). Ti podatki povedo, da je pot obiskana in znana širom po Jugoslaviji. Zato je razumljivo, da se na poti praktično ne dela več. So izjeme kot Štefka, ki vedno vodi evidenco

pohodnikov, pa Božo, delno so traso spremenili Taborčani in Preboldčani, to pa je tudi vse; ni dnevnikov in ne vodnikov po poti. Glavna dilema, ki se pojavlja, je, ali naj bo pot občinska ali naj se že do Resevne? Prevladuje mnenje, da naj se pot z Gozdnika spusti do nove kočice pod Bukovico, se nadaljuje na Brnico in od tod preko doline na Šentjungert. Vse to podkrepljuje dejstvo, da so se pojavile nove kočice, pot financira le še PD Zabukovica in Telesnokulturna skupnost občine, itd. ... Marsikaj bo potrebno spremeniti in posodobiti.

Vendar, ali bodo društva v občini našla toliko moči, da bodo pot uredila, nujno je treba izdati nov dnevnik in vodnik, saj to zahtevajo pohodniki. Zamenjati bo treba nekatero žigo, predvsem pa je treba zagotoviti to, da bo žig vsake točke dosegljiv vsakomur in ob vsakem času, hrambe žigov

F. Ježovnik

Prebold

Zakorakali smo v novo leto. To pa je tudi čas, ko bomo delali obračun opravljenega dela v preteklem obdobju. V krajevni skupnosti Prebold so do neke mere zadovoljni, čaka pa jih še precej problemov, s katerimi se bodo morali spoprijeti.

Tako nekako je na kratko ocenil leto 1989 predsednik KS Prebold Franc Kukovnik, ko smo ga povprašali o tem, pa o telefoniji in še o nekaterih drugih problemih.

»Nekje ob novem letu ali pa kmalu po njem je v Centru Prebolda dobilo telefon 60 novih naročnikov, če pa k njim prištevamo še naročnike iz Gornje vasi, smo v KS bogatejši za 90 novih telefonskih priključkov. Za letošnje leto nam tako ostane še Marija Reka, za katero že imamo nabavljene potrebne kable, ter sklenjen sporazum s PTT Celje za prva dva km telefonske linije,« je ugodoma povedal Franc Kukovnik.

Marija Reka je zaradi oddaljenosti pri izgradnji tele-

Problemov ne manjka

fonije zahteven zalogaj, po drugi strani pa za tamkajšnje ljudi resnično okno v svet. Brez pomoči širše družbene skupnosti bo to težko, mar ne?

»Zavedamo se, da nas čaka težka in odgovorna naloga in da brez pomoči ne bo šlo, tako kot tudi ni šlo ob drugih akcijah. Marjarečanom pa smo še toliko bolj dolžni pomagati, saj iz referendumskih sredstev krajevnega samoprispevka tako rekoč drugega ne dobijo. Če pa se ozremo nazaj, vseh teh uspehov tudi pri izgradnji telefonije ne bi bilo, če ne bi bilo dobrega sodelovanja samih krajanov — sedanjih naročnikov, znatne pomoči delovnih organizacij — predvsem TT Prebold in MIK Prebold — ter dobrega sodelovanja in razumevanja med KS in PTT Celje. Viden rezultat vsega tega pa je tudi izgradnja primarnega in sekundarnega omrežja v celotnem zazidalnem naselju Črna mačka, v blokovnih naseljih in še kje.«

Problem telefonije se počasi razpleta, ostaja pa še

vrsto drugih problemov, ki niso od včeraj in gredo marsikomu v nos, kot na primer križišče v Dolenji vasi. Kako je torej s tem?

»Res je, kot pravite, vendar pa upamo, da nam bo to kmalu uspelo razrešiti. Zagotovljena so finančna sredstva kot protivrednost za odstranitev dotrajane lesene barake in dveh drevov. Končno bo potrebno najti skupen jezik z lastnikom in ob že izdelanem projektu izgradnje križišča bi se ta problem moral razrešiti.«

Kako pa je z lesenimi garažami v blakovni soseski II, o katerih je že bilo govora tudi v Savinjskem občanu?

Uspeli smo pridobiti gradbeno dokumentacijo za izgradnjo enotnih garaž. To pa tudi pomeni, da bomo vztrajali pri odstranitvi dosedanjih na črno zgrajenih lesenih garaž, ki močno kazijo okolje. Lastniki novih garaž bodo dobili zemljišče v brezplačen najem, garaže pa bodo morale biti zgrajene po enotnem projektu.«

D. Naraglav

Polzela

Leto 1989 pomeni za krajevno skupnost Polzela nedvomno leto doseženih uspehov. Že spomladanska akcija »Počistimo pred svojim pragom« je razgibala dobršen del krajanov in kraj Polzela je — razen nekaterih izjem — postal čistejši in bolj urejen.

Boljša preskrba s pitno vodo je bila ena od pomembnejših postavk v uspešno izglasovanem podaljšanju krajevnega samoprispevka. Zahvaljujoč lastni udeležbi v delu, materialu in denarju krajanov Založ, finančni pomoči Polzele, tovarne nogavic, Garanta in TZO Polzela, sofinanciranju občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in skladov materialne proizvodnje ter seveda strokovnemu vodstvu DO Komunale Žalec jim je uspelo pripeljati vodo v

Posodobljena cesta

predele Založ in delno tudi Andraž v pičlih dveh letih.

Regionalna cesta skozi Polzele je več let predstavljala črno točko. S skupnim prizadevanjem SIS za komunalno, Cestnega podjetja Celje in krajevne skupnosti Polzela je uspelo pridobiti republiška sredstva za ponovno asfaltiranje ceste od križišča Tovarne nogavic do križišča v Parizljah, v dolžini 4 km. Ob tem pa se je tudi pokazalo da je zaradi varnosti nujno potrebno urediti oziroma podaljšati pločnik.

To je le del uspehov na Polzeli. Drugi pa je uspešno delovanje društev in organizacij. Ob sicer skromnih dotacijah iz naslova KS sta društvom finančno pomagali obe delovni organizaciji in nekatere samoupravne interesne

skupnosti. Še veliko več pa je pri društvih pripravljenosti in zagnanosti, kar pomeni za kraj neizmerno kapital.

V letu 1990 načrtujejo v KS Polzela nadaljevati začeto delo po začrtanem referendumskem programu. Tako bodo nadaljevali z ureditvijo parkirišč, s pripravami za nadaljno izgradnjo pločnika do križišča tovarne nogavic, v prvi fazi z odkupom zemljišča, priprave za posodobitev ceste Breg—Ločica pa so že v teku. Poleg tega je v programu dejavnosti KS tudi izgradnja železniškega postajališča ob cestnem prehodu pri Tovarni nogavic in pa obnovitev strehe na kapelici v Šeneku.

T. TAVČAR

Liboje

Preteklo je že pet let, odkar se je porodila ideja takratnega vodstva KS Liboje in občanov, da bi na Brnici zgradili nov dom krajanov. Povod za to je bila že postavljena lesena koča, ki je služila za postrežbo izletnikov.

Takratni predsednik sveta KS se je prizadevno lotil dela, saj je bilo med osnovnimi nalogami vprašanje odkupa zemljišča, kar je bilo v takratnem času zadovoljivo rešeno.

Tako so pričeli z zemeljskimi deli, betoniranjem kletnih prostorov in betoniranjem prve plošče, nakar so dela povsem zastala. Šele pred dvema letoma je bil pri KS oblikovan režijski odbor, ki je imel nalogo, da poskrbi za nadaljnjo izgradnjo turističnega doma. Ta se je dela tudi z vso resnostjo lotil. Poskrbel je za nov načrt in pridobitev gradbenega dovolje-

Dom na Brnici pod streho

nja. Po novem načrtu je bilo treba dozidati kletne prostore, s čimer se je povečal obseg obstoječih prostorov. Odbor je intenzivno sodeloval tudi pri nadaljnji gradnji, poleg njega pa je sodelovala tudi turistična sekcija DPD Svobode Liboje in z vsemi možnimi sredstvi pomagala pri izgradnji. Pri izgradnji sta se izkazala tudi KS Liboje in Keramična industrija Liboje, ki sta finančno in materialno podprla izgradnjo, saj sicer dom še danes ne bi bil pod streho.

Nikakor pa ne gre prezreti tudi levjega deleža krajanov, ki so pri izgradnji sodelovali s prostovoljnimi delom in so od vsega začeta opravili preko dvatisoč prostovoljnih ur, največ pri zidavi kletnih prostorov in zidanju z opeko do druge plošče. Pri slednji so prostovoljno sodelovali člani pevске in gradbene sekcije DPD

Svobode Liboje. Tudi vrsto ostalih del so prostovoljno opravili ljudje, ki niso nikoli vprašali, ali bodo s postavitvijo doma imeli osebne koristi, ampak so se zavdali, da delajo za razvoj turizma v kraju.

Pred nami je še veliko dela, če hočemo dom usposobiti za funkcijo turizma in bo potrebno še več tesnejšega sodelovanja s krajevno skupnostjo, kolektivi v kraju in krajanji. Opravilo za to delo pa je lepa razgledna točka na Brnici. Z ureditvijo turističnega centra bi krajevna skupnost razvila v kraju turizem, dom pa bi služil za rekreacijo vsem krajanom, kolektivom v kraju in verjetno tudi ostalim.

DS

KO SZDL Žalec in krajevna organizacija RK sta v sodelovanju z osnovno šolo in drugimi pripravili srečanje starejših krajanov KS Žalec, ki sodi v okvir krajevnega praznika — 27. decembra. Zbranim sta spregovorila predsednik KO SZDL Srečko Čater in predsednik društva upokojencev Žalec Rudi Praznik. OS Žalec je pripravila kulturni program. Na sliki: Rudi Praznik čestita starejšim novo leto 1990.

T. TAVČAR

Obvestilo čebelarjem

Občinska čebelarstva zveza Žalec sporoča, da pripravila v nedeljo, dne 4. februarja 1990, ob 9. uri predavanje O ZATIRANJU VARROE, HUDE GNILOBE IN POAPNELE ZALEGE. Predavanje bo v dvorani Skupščine občine Žalec, in sicer v pritličju. Predaval bo ravnatelj čebelarstva šole iz Gradca g. Josef ULZ. Predavanje bo popestril z diapozitivi in filmom o življenju čebel od spomladi do zime.

Čebelarji, spoznajte se z njegovim uspešnim zatiranjem varroe, zato pridite v kar največjem številu. Vabljeni!

Občinska čebelarstva zveza Žalec

Polzelskemu župniku v spomin

Na polzelskem pokopališču so se pred dnevi številni krajanji in v velikem številu tudi duhovniki poslovili od Ferda Videnška, župnika na Polzeli.

Njegova življenska pot se je začela leta 1924 v Galiciji pri Žalcu. Že kot študent je moral med okupacijo bežati na Hrvaško. Po osvoboditvi pa so ga doletela razna zasljevanja in prepričevanja, vendar je njegova odločitev ostala neomajna. Leta 1956 je pel novo mašo, potem pa je služboval v Braslovcah, Prevaljah, Kristan vrhu, Rogaški Slatini in 17 let na Polzeli.

Čas njegovega delovanja med polzelskimi krajanji pomeni čas skupnega sodelovanja. Že leta 1974 je organiziral nabavo dveh novih zvonov, šest let kasneje je na Gori Oljki zrasel nov župnijski dom, nato pa še nova cerkev na Polzeli, ki je v lanskem letu dobila tudi nove orgle. Čeprav je bil zelo obremenjen z gospodarskimi zadevami — zbiranjem sredstev za gradnjo, pa je vendarle vseskozi ostal zvest svojemu poklicu. Do

zadnjega je poučeval verouk, obiskoval bolnike, posebno pogosta pa so bila njegova romanja v Dom počitka v Šenek.

Da je ves živel s krajem potrjuje derjstvo, da je bil pripravljen pomagati in sodelovati v humanitarnih organizacijah, bil je med drugim tudi vrsto let krvodajalec.

Prav na Dan miru pa je tudi on našel svoj večni mir.

TONE TAVČAR

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

obrestne mere

V smislu dogovora na odboru za obrestne mere vas obveščamo o višini obrestnih mer, ki so veljale do 10. 1. 1990 in višino, ki velja po tem datumu:

	do 10. 1. 1990	po 10. 1. 1990
— vpogledna sredstva	5 %	6,5 %
— 3 mesečni depoziti	11 %	11,0 %
— 6 mesečni depoziti	11 %	12,0 %
— vezava nad 1 letom	14 %	14,0 %
— vezava nad 2 leti	16 %	16,0 %
— vezava nad 3 leta	18 %	18,0 %

Zdravo vrtnarjenje in sadjarstvo

Pozimi je čas tudi za to, da razmislimo, kako bomo skrbeli za svoje vrtove, njive, sadovnjake in vinograde v naslednji rastni sezoni. Želimo si, da bo naš pridelek obilen, zdrav ter nezastrupljen. Zaradi vedno večje onesnaženosti zraka, vode in tal postaja to vse težje. Še vedno pa lahko storimo zelo veliko. Kaj vse se da storiti?

Uporabo fitofarmaceutskih pripravkov moramo omejiti na minimum. To storimo že s tem, ko sadimo sorte, primerne oz. dobro prilagojene na našo klimo (vprašajmo sadjarje, vinogradnike . . .), z upoštevanjem prognoz različnih bolezni in pojava škodljivcev (informacije daje Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec in so objavljene tudi po radiu) ter z mehanskim obdelovanjem zemlje (okopavanje, zastiranje . . .). Lahko se tudi seznanimo z biološkimi načinom pridelovanja hrane in ga vključimo v svojega.

Vedeti moramo, kaj mešamo v tla, ko škropimo in gnojimo, še posebno, če so snovi strupene. Toksične snovi se kopičijo v tleh, v rastlinah, izpirajo se v podtalnico, s čimer je prizadet tudi naš organizem.

Ko pa se odločimo za uporabo škropiv oz. drugih fitofarmaceutskih pripravkov, moramo upoštevati vsa navodila za uporabo pri-

pravka (tudi možnost mešanja z drugimi pripravki, rok trajanja, koncentracija . . .). Pripraviati moramo ustrezno količino pripravka, da kasneje ne onesnažujemo okolja, ko ga izlivamo po tleh oz. v kanalizacijo.

Redkokdaj ima dobro tehniko, menzuro ali pa pipeto za odmerjanje fitofarmaceutskih pripravkov, zato te večinoma »na oko« vsipajo in izlivajo v vodo. Rezultat tega je vse prej kot dober, razen če smo slučajno zadeli koncentracijo. Zato si je dobro nabaviti takšne merilne pripomočke, ki jih lahko uporablja več sosedov skupaj.

Praden začnemo z delom, se moramo dobro zaščititi, da nam strupene snovi ne prodejo v telo, in preveriti delovanje naprav za nanos fitofarmaceutskih pripravkov.

Vedeti moramo, da je »mešanje strupa vprašanje količine« (Paracelsus), kar velja tudi za gnojenje. S ciljem, da bi dosegli čim boljše in navidez boljše pridelke, prekomerno uporabljamo univerzalna gnojila. Sprejemanje vodotopnega dušika iz tal je rezultat ponudbe okolja in ne potrebe rastline po tem hranilu. Pri skrbi za naš pridelek zemlji torej radi dodajamo preveč gnojil. Medicina je že pred časom opozorila na oporečnost živila, če vsebuje akumuliran nitriten ali nitraten ion. Nitrit lahko deluje mutageno

in tudi karcinogeno. Nitrat je kemijsko zelo nestabilna oblika dušika, vendar pa se v stiku s številnimi bakterijami, ki naseljujejo dele prebavnega trakta, lahko spremeni v nitrit.

Poleg tega pa mineralna (umetna) gnojila vsebujejo tudi težke kovine, ki se zelo počasi izpirajo v globino, zato se več let zadržujejo in nalagajo v dosegu korenin, ki jih črpajo v rastlino, kjer se skladiščijo. Zato raje uporabljamo gnoj, kompostirane odpadke, zeleno gnojenje, kolobarjenje . . .

Vsekakor pa mineralna gnojila niso poceni in si lahko z omejeno uporabo prihranimo še denar. Zato, preden se odločimo za dognojevanje z umetnimi gnojili, raje poskrbimo za predhodno analizo tal, ki jo opravi na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo.

Cena za standardno analizo (pH, P, K) stane (konec oktobra '89) okrog 400.000.—, približno toliko pa stane tudi 50 kilogramska vreča kana.

Kdor ima analizo, lahko v priporočilih s tistim, ki je nima, pripravni vsaj vrečo gnojila na leto in na hektar. Analiza pa velja vsaj za 5 let.

Torej za naslednje leto pomislimo, kako bomo varovali svoje zdravlje in zdravje okolja.

Komisija za ekologijo pri OK ZSMS Žalec Nataša Jan, dipl. biolog

BLAGOVNICA
AGRINA
Žalec, Ilirska Bistrica

KREDITNI POGOJI

Splošni pogoji:

- vse blago na 6 obrokov
- prvi obrok se plača
- obresti na ostanek 10 %
- zavarovalna premija, 0,60 %

Posebni pogoji:

LIČKALNIK LK-650 IN LK-870

- na 4 obroke
- prvi se plača ob nakupu
- brez obresti
- zavarovalna premija 0,60 %

MOTORNE ŽAGE HUSQUARNA TIP FF-61 in TIP FF-66 PROFESIONAL

- na 6 obrokov
- prvi se plača ob nakupu
- obresti na ostanek 5 %
- zavarovalna premija 0,60 %

TRAKTOR TOMO VINKOVIĆ — VSI TIPI

- 40% polog ob nakupu
- ostanek na 4 obroke
- obresti na ostanek 8 %
- potreben je porok

VODNI NAKOPI

90 let Pavle Privšek-Florjanove mame

Tudi pozimi rožice cveto

Zemlja, živali in rože smisel njenega življenja

Zima je, in če v teh mrzlih in običajno neprijaznih dneh z meglo po kotlinah povprašate vaščane Gornje vasi pri Preboldu, kdo ima v tem času najlepše rože na svojih oknih, vam bodo povedali, da se oglasite pri Florjanovi mami na začetku vasi, ki vam bo rada pokazala, kaj premore. Navdušeni boste nad izredno skrbno negovanimi, lepimi in živopisnimi ciklamami in drugimi rožami, ki nemo pričajo, s kolikšno ljubeznijo in toplino skrbijo zanje roke danes že devetdesetletne Pavle Privšek. Prav njen jubilej pa je bil razlog našega obiska, saj se le redko ponudi priložnost, da lahko pokramljamo s človekom, ki nosi že toliko križev in ki je povrh vsega še vedno nekako mladosten.

Sredi nedeljskega dopoldneva smo potrkali na njena vrata in stopli v predsobo, obdano s šopki rož, ki so jih Pavli ob njenem jubileju prinesli predstavniki gasilcev, vaškega sveta in krajevne skupnosti ter še nekateri drugi, ki vedo, kaj pomenijo slavljenci rože. S smehljajem na ustnicah nas je povabila za mizo, ki se je v hipu napolnila z dobrotami, tako da smo bili kar v zadregi, kako začeti naš pogovor. Sin Anton in njegova žena, ki se najmanj vsakih štirinajst dni pripeljeta iz Maribora, pa sta nam pomagala, da je naša sogovornica povedala tudi kaj takšnega, kar se morda ne bi spomnili ali hotela. Sicer pa ima Pavla izvrsten spomin in jo je bilo resnično prijetno poslušati.

Luč sveta je zagledala v Letušu na dokaj veliki kmetiji s petimi otroki. Mati je gospodinjala, oče pa je bil mizar, tako je Pavla že zelo zgodaj morala opravljati raznovrstna dela. Predvsem pa je

vzljubila zemljo, domače živali in rože. Temu je ostala zvesta vse življenje. V Gornjo vas je prišla z 21 leti. Bila je ljubezen na prvi pogled, saj sta se z možem vzela po treh tednih poznanstva. Razumela sta se in sreča je bila obojestranska. Mož je hodil v službo, ona pa je kmetovala na kmetiji in vzgajala otroke. Nikoli v življenju se ni ustrašila nobenega moškega dela in tudi danes, če je potrebno, prime kladivo in zabije žebelj, zamenja žarnico, vzame sekuro in nacepi drva, skratka, delo jo je vedno krepilo in jo še tudi sedaj ohranja dokaj vitalno.

Iskrice v njenih očeh pričajo, da je sogovornica še polna energije in volje do življenja. Vsi, ki jo poznajo, jo imajo radi, še zlasti jo imajo v čistih gasilci, saj je njihov najstarejši podporni član. Z gasilstvom pa se je Pavla pravzaprav poročila, saj je bil njen mož ustanovni član gasilskega društva Gornja vas. Vseskozi mu je stala

Pavla Privšek

ob strani in pomagala. Po moževi smrti pa je še naprej ostala zvesta tej organizaciji.

Pavlini spomini so jasni in živi, vsega se spominja zelo natančno in bi bila lahko kar enciklopedija nekega obdobja in življenja. Mnogo je bilo veselih in žalostnih trenutkov. S trpkostjo se spominja časa vojne, tako prve kot druge, z veseljem obrazom pove, kako so se vozili in rajali na ohceti, s hudomušnim izrazom v očeh in na ustih pove kakšno pikro, skratka občudovanja vredna ženica, ki je zmogla vse, kar jo je doletevalo

skozi življenje. Pred dobrimi tremi leti jo je dajala bolezen, vendar jo je premagala in se odločno sprijela z življenjem. Zemlje sicer ne obdeluje več in jo je dala v najem sosedom, razen vrta seveda, ki ga je poleti ena sama roža.

Vsak dan poskrbi za kokoši in se tudi na takšen način nadiha malo svežega zraka. Tako pravi: »Če bi sedela za zapečkom, bi me že zdavnaj vrag vzel!« Lahko ji verjamemo. Če je človek navajen delati, mu tudi to v pozni starosti, če je seveda zdrav, pomaga ohranjati življenjske funkcije. Pavli jih, in lahko ji je želimo, da bi bilo čim dlje tako.

Za konec še povejmo, da je naša sogovornica in jubilatka Pavla Privšek tudi ljubiteljica lepih knjig, romanov, in da redno prebira časopise. Kot pravi, ji za politiko ni kaj prida, vendar ker posluša radio, gleda televizijo in bere časopise, je dokaj na tekočem z dogajanjem doma in v svetu.

S Pavlo Privšek smo v prijetnem pogovoru preživeli skoraj dve uri. Od nje smo se poslovili z objubo, da se, če ne prej, ponovno vidimo ob njeni 95-letnici. Pa srečno, Florjanova mama, in še veliko veselja in ljubezni s svojimi rožami.

DARKO NARAGLAV

Letos dokončna ureditev COŠ

Delati in živeti brez COŠ

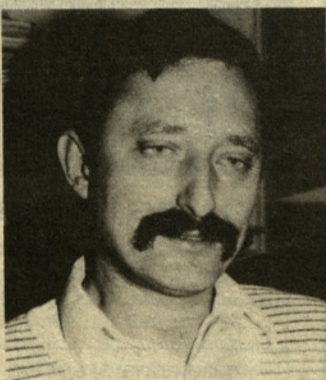
Pogovor z ravnateljem Milanom Jezernikom

Letošnje šolsko leto so na preboldski osnovni šoli Slavko Šlander ukinili celodnevno osnovno šolo tudi na razredni stopnji. Tako kot so se srečevali s problemi ob uvajanju te oblike osnovnega šolstva, tako so se srečevali s problemi ob njenem ukinjanju. Več o tem pa smo zvedeli iz pogovora z ravnateljem preboldske šole Milanom Jezernikom.

»Z 31. avgustom smo dokončno zaključili 13-letno osnovno šolanje v modelu COŠ. Na predmetni stopnji smo to obliko dela ukinili že pred dvema letoma. Ukinitve tega modela pa je potegnila za sabo vrsto problemov.« je uvodoma dejal Milan Jezernik.

In v čem so se kazali oz. se kažejo ti problemi?

»V prvi vrsti je bilo potrebno rešiti problem vozačev, ki morajo čakati na avtobus tudi do 2 uri. Z razumevanjem OIS Žalec smo do novega leta dobili povrnjene stroške za varstvo vozačev, kako pa bo naprej, pa še ne vemo. Ob tem pa je potrebno vedeti, da druge šole v občini teh problemov nimajo, saj nimajo vozačev. Uvedba podaljšane bivanja je bila za nas novost, starši pa so spočetka na to obliko dela gledali z nezaupanjem. Vsekakor pa smo

Milan Jezernik

morali šolo ponovno organizirati po klasičnem modelu, ki pa je bil glede na 13-letno delo v modelu COŠ tako rekoč novost. Poleg tega pa smo težko verjeli, da bomo morali vse pridobitve 13-letnega dela, ki so bile v marsičem izjemne za učence, starše in šolo, naenkrat zavreči in pričeti po staršem.

»Res je. Ob ukinitvi je prišlo do viška šestih prosvetnih delavcev, kar pa, zaradi upokojitve ni povzročilo hujših problemov. V šolski kuhinji se je precej zmanjšalo

število kosil, ki so bila prej v COŠ obvezna. Tako je tudi tu prišlo do kadrovskih viškov, ki pa smo jih zaenkrat uspešno rešili s premeštitvijo.«

Kako pa v bodoče, saj vemo, da vas tarejo tudi prostorski problemi?

»Z naraščanjem števila učencev nam resnično vse bolj zmanjkuje prostora — učilnic. Že v tem šolskem letu moramo izvajati pouk tudi v tehnični delavnici, ki je prilagojena samo za tehnično vzgojo. Prihodnje leto se bo število oddelkov povečalo še za enega, kar bo povzročilo hude težave. Že več let planiramo izgradnjo dveh učilnic, ki naj bi ta problem rešile oziroma omilile. V letu 1990 računamo na izgradnjo teh učilnic s pomočjo KS in dela sredstev, ki bodo zamenjene izobraževanju.

Ne nazadnje nas skrbi tudi problem centralnega ogrevanja, saj težko verjamemo, da bodo peči zaradi starosti in preobremenjenosti zdržale celo zimo. Sicer pa je problemov še dosti. Povedati pa velja, da smo ena redkih šol, ki nima urejene nobene učilnice za kabinetno izvajanje pouka.«

D. Naraglav

Občni zbor društva za pomoč prizadetim

Društvo za pomoč prizadetim v občini Žalec je na svojem rednem občnem zboru na osnovni šoli Ljuba Mikuš ocenilo delo v preteklem letu in si hkrati zastavilo program dela za tekoče leto. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1970 v okviru osnovne šole Ljuba Mikuš. To šolo obiskuje približno 83 učencev, poleg tega pa društvo vključuje tudi okoli 150 duševno prizadetih, ki so v domačem varstvu, več kot 80 pa jih je v raznih socialnih ustanovah. Predstavniki društva so vse te obiskali in jih skromno obdarili, lani pa je društvo skupaj z Gozdnim gospodarstvom Žalec, starši in prizadetimi otroki pripravilo piknik, ki je bil odlično izveden. Republiška zveza Ljubljana pa je trem družinam s prizadetimi otroki omogočila letovanje v Umagu.

Program dela za letošnje leto je obsežen in v teh kriznih časih tudi zelo zahteven. Zavedajo se, da bodo zastavljene naloge lahko uresničili z vsestransko pomočjo staršev prizadetih otrok in s široko družbeno pomočjo, brez katere tudi doslej ni šlo. Med poglavitnimi nalogami, ki so si jih zastavili v programu letošnjega leta, je izvedba praznovanja osmega marca za matere oz. starše prizadetih otrok, v septembru nameravajo povabiti v goste šolska športna društva duševno prizadetih iz cele Slovenije, ki naj bi se pomerila v atletiki.

Za dosedanje delo so izročili priznanja osnovni šoli Ljube Mikuš, Vladi Rode iz Žalca ter Gozdnemu gospodarstvu Žalec za pomoč pri uresničevanju njihovega dela in načrtov.

J. Grobelnik

Gledališki abonma

V ponedeljek, dne 5. februarja 1990, ob 19,30

PESNIKOVA ŽENA PRIHAJA, MGL Ljubljana

ŽALEC BO DOBIL NOVO RIBARNICO • Mesnica Celjske mesne industrije v Žalcu že dalj časa kliče po posodobitvi. Sedaj so se na gradbišču že pojavili gradbeni stroji in napovedali, da gre končno zares. V prizidku bodo namreč zgradili ribarnico, ki jo mesto še kako potrebuje. Posodobili bodo tudi mesnico in kot pravijo predstavniki CMI bo potem žalska mesnica najsodobnejša in najlepša v regiji.

Franc Brodnar iz Završ

Srečno Savinjančan, srečno Mislinjančan

Mrzlo decembrsko jutro.

Kljub mrazu je avtobusna postaja v Žalcu polna ljudi. Eni z nahrbtniki, drugi s torbami, nabasanimi aktovkami, s sodobno prtljago. V bifeju eni pijejo čajčke, drugi kavico in šilček, najkorajnejši pa novo vino: belo, rdeče, črno, rumeno.

»Jaz bi domačega. Ga imate?« reče prileten in še kar krepak možakar.

»Nimamo, mi smo družbeno podjetje!« se oglasi nič kaj prijazen odgovor.

»Jaz pa vem zanj,« se ponudim, »če vas čas ne priganja, pa stopiva tja.«

Ob novem domačem sva se hitro spoznala. Povedal je, da je Mislinjančan, da je še kar precej let po vojni v našo dolino štange vozil, največ decembra in januarja, pa da so jih vozili Zgornjesavinjančani dol s Črnilca, vozili pa so jih tudi Spodnjesavinjančani sami. Največ s konji, kasneje tudi s traktorji.

»Rekli so nam štangarski furmani,« se je od srca nasmejal in povedal, da so Savinjančani dobri ljudje, da pa ima tukaj kar precej

znancev. Pripeljal se je z namenom, da si ogleda nekaj prašičjih farm.

»Mi štangarski furmani smo se radi zbirali v dobrih gostilnah in ničkolikokrat zapeli Od Celja do Žalca, jaz pa solo Po Koroškem po Kranjskem že ajda zori... Ja, mi ajde ne gojimo več, pač pa veliko rži. Ja, večkrat mi kak sofer, ki z močnim tovornjakom prevažata težke hlode, prinese tudi vašega Savinjskega občana. Zmeraj ga preberem o prve do zadnje strani. To pa!«

Ko sem ga povprašal po sliki in kaj mu bo prineslo leto 1990, je sproščeno odgovoril: »Leto 1990 me bo zazibalo v deveto desetletje, s seboj imam pa tudi našega Fuzinarja, kamor so tudi mene »namalali«. Če bo o meni kaj napisal, naj zapiše, da za Franca Brodnarja iz Završ pri Mislinji velja: En starček je živel, je vince rad pil... vsem Savinjancom pa srečno 1990. In da sem iz srca rad zapel Od Celja do Žalca...«

Stisnila sva si roke: srečno Savinjančan, srečno Mislinjančan!

D. Kumer

Vsi na kolo — za zdravo telo

Obisk pri Milki Lasnik

Naslov je kar pravšnji. Nekajkrat sem jo iskal na domu, v čudoviti hiši na romantičnem kraju. Ko sem tretjič potrkal na vrata, mi je odprla njena tašča, nadvse ljubezniva ženska, ki me zares toplo, srčno potolažila:

»Milke ni doma. Sedla je na kolo za zdravo telo. Pridite drugič.«

Nazaj grede sem mislil: Toliko let in taka prijaznost.

Četrtič pa sem Ljubomiro vendarle našel. Sprejem topel, rekel bi — enkrat. Kar kmalu je prišel mož, inženir električne stroke, skupaj smo kramljali. Ne zgodi se prepogosto, da bi mož ženo pohvalil:

»Tovariš, zame je odlična žena!«

Pili smo šilčke neke čudne pijske: pristna slivovica, namočena na rezke gob, ki baje rastejo samo na Mrzlici. Hitro hitro mi je šlo v glavo.

Milka: »Vsi me tako kličejo, sem pa Ljubomira. Belokranjčanka, s prvega slovenskega osvobodjenega ozemlja. Danes rečemo: Vsi na kolo za zdravo telo. V medvojnih letih pa smo pri nas rekli: Vsi v borbo za pravdo in svobodo...«

Prijetna sogovornica je Milka Lasnik, predmetna učiteljica telesne vzgoje. Če se »naštima«, je prava deklica. To, da je zares izvrstna telovadkinja, vemo vsi, ki smo z njo sodelovali. Sestavila je nič koliko vaj, v Beogradu je dobila eno izmed najvišjih odlikovanj.

»To odlikovanje mi pomeni vse. Komu se imam zahvaliti? Moji zlati mami. Vsi smo tako ali drugače telovadili, profesionalka sem ostala samo jaz. Prosim, nobene hvale. Petintrideset let sem poverjeno mi delo s srcem opravljala. Nič mi ni mar za priznanja in odlikovanja. Zadovoljna, srečna

Milka Lasnik

sem, da je šlo veliko mojih učencev po moji poti, in ko se srečujemo, me pozdravijo: »Zdravo, tovarišica Milka!« In to je moje zadovolženje. Moje prvo delovno mesto je bilo v Braslovčah, nato pa vseskozi v Žalcu. Sodelovala, delala sem vsepovsod, kjer se je le dalo. Moji dobri sodelavci so bili profesor Vlado, Kučar in še kdo. Ravnatelj Božiček mi je šel izredno na roko, in drugi tudi. Tako pač: v zdravem telesu zdrav duh...«

O, še in še bi govorila ta zares ljudska učiteljica telovadbe. Ko je po petintridesetih letih šla v pokoj, je bila s slovesom izredno zadovoljna in kot prva pripravljena, da tudi za javnost nekaj pove.

S svojo strokovnostjo je dokazala izreden uspeh, v kolektivu je bila priljubljena, prav zares kot nekakšna mlada deklica. In kaj za zaključek: Ljubomira, kakor si bila vseskozi srečna v službi, zakonu, bodi srečna tudi v pokoji. In kar hitro na kolo za zdravo telo!

Drago Kumer

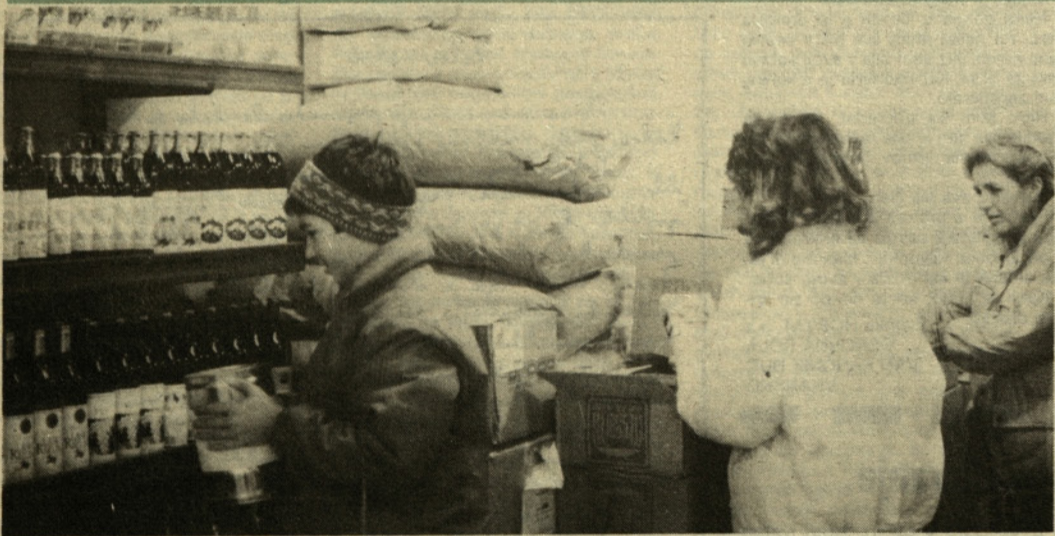
FRKLJA — TRGOVINA ZA NAJMLAJŠE ● Sredi Žalca, točneje na Šlandrovem trgu 32, se je vrsti zasebnih prodajal pridružila tudi Frklja, trgovinica, ki je namenjena našim najmlajšim. Lastnica Špela Baudok je svojo majhno, a prijetno trgovinico založila z izbranimi oblačili za naše malčke, z obutvijo in igračkami, skratka z vsem, kar najmlajši potrebujejo ali s čimer jih lahko razveselimo. Tudi cene so zelo konkurenčne in dostopne, zato se bo obisk te prodajalnice, ki je odprta vsak dan od 8. do 12. in od 13. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, marsikomu zares izplačal. Frklja vas torej pričakuje, napoveduje pa tudi, da bo v kratkem pričela nuditi v celoti tudi program Chicho.

L. Korber

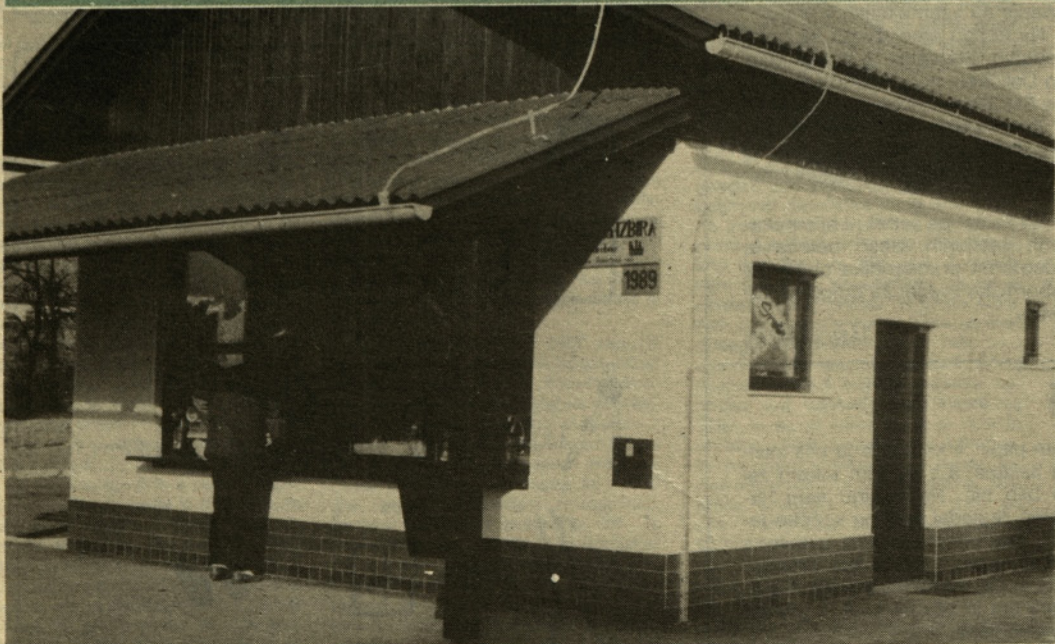
ČETRTA ZASEBNA PRODAJALNA ● Pred prazniki je Egon Pukmajster na Polzeli, v neposredni bližini Tovarne nogavic odprl novo prodajalno z mešanim blagom. To je na Polzeli že četrta zasebna prodajalna, in kot je povedal lastnik, je zelo dobro založena, odprta pa je tudi ob nedeljah od osme do enajste ure. Enak delovni čas velja tudi za praznike. Na sliki: Pogled na del nove prodajalne Egona Pukmajstra s Polzelo.

T. TAVČAR

ZASEBNA DISKONTNA PRODAJALNA ● V soboto je Polde Ručigaj na Polzeli odprl prvo zasebno diskontno prodajalno z živili, čistili, praški itd. V starem gasilskem domu na Polzeli je preuredil prostore in uredil prodajalno, za katero obljublja, da bo vedno dobro založena po zelo ugodnih cenah. »Tudi delovni čas je po meri potrošnikov«, pravi, saj je trgovina odprta ob delavnikih od 8. do 19. ure, ob sobotah do 13. in ob nedeljah do 11. ure. Na sliki vidimo del nove diskontne prodajalne Poldeta Ručigaja.

T. T.

POTROŠNIKI SO ZADOVOLJNI Z »IZBIRO« ● V prejšnji številki smo podelili urbanistom in projektantu bodočo nežo za zasebno trgovino v Dobrteži vasi. Lastnica trgovine se je na nas zato tudi hudovala. Spor smo zgladili z obljubo, da bomo za mnenje vprašali potrošnike. Mnenje večine je bilo takšno, da lahko zapišemo, da so krajani trgovino potrebovali, in da so s ponudbo pa tudi cenami zadovoljni. To pa je seveda tudi najpomembnejše. Lastnica Irena Sedmink pravi, da si prizadeva zadovoljiti želje in potrebe potrošnikov, ki jih je vedno več tudi s širše okolice.

jk

Ko nam otrok zboli

Svetuje in odgovarja pediatrija

Dr. Eva Dolničar

Življenje se ne prične s prvim jokom

Neki modrec je nekoč dejal: »Vi ste lok, iz katerega so kot žive puščice izstreljeni vaši otroci. Naj napetost, ki jo ustvarja v vas lokostrelčeva roka, rodi veselje.«

So trenutki, ki jih človek, zlasti ženska, pomni, in ki jih čas ne izbrše. Eden takšnih je tudi trenutek z izrečenimi besedami: Noseči ste! Tiste slutnje, tisto, včasih dolgo pričakovanje, postane resnica. Za nekatere so to najlepše besede, za druge, na žalost, obsodba. Nekatere žene imajo do teh besed za seboj že težko prehojeno pot, druge vidijo v njih obsodbo in kup problemov.

Kakorkoli že, tisti trenutek ko sklenete, da boste postale mame, **POSTANITE TO ZAVESTNO IN Z LJUBEZNIJO!** Od tega trenutka dalje, drage bodoče mame, pričnite skrbeti za svoje bodoče nadobudneže. **Vedite namreč, da se življenje ne prične s prvim jokom, temveč dosti, dosti prej.** V začetku je otrok še majhna pikica, ki raste in se razvija. Za normalen in zdrav razvoj je potrebno normalno in zdravo življenje bodoče mame. Otroku pije alkohol, če ga pijete vi v prevelikih količinah in na žalost, ne redko, se rodi že zasvojen z alkoholom. Če kadite, otrokova pljuča in možgani ne dobe dovolj potrebnega kisika. O mamilih ni potrebno posebej poudarjati. Otroku zasvojenega mame ima težave z odvajanjem od mamili. **AIDS preide na otroka. ALI JE TO POTREBNO?** Tudi nekatera zdravila niso nič manj nevarna, kot na primer pomirjevalne tablete, obsevanje, tudi rentgenski pregledi v zgodnji nosečnosti so sila nevarni.

Zato drage žene, ko zveste, da ste noseče, ko sklenete, da boste postale mame, postanite to takoj. Živite zdravo življenje, hodite čimveč na sprehode, uživajte zdravo hrano. Če zbolite, povejte zdravniku za nosečnost, da bo predpisal pravilna zdravila, ki otroku ne bodo škodovala. Tako pričnite negovati prsne bradavice, saj jih bo dojenček še kako potreboval. Masirajte jih s frotirjem, da bodo otrdele. Obiskujte materinsko šolo; tam se boste na-

učile dosti koristnega. Telovadite vaje, ki vam jih bodo pokazali.

Kaj pa očetje? Bodite pazljivi do bodočih mamic. Verjemi-te, ni lahko prenašati jutranjih slabosti, pa tudi velik trehnuti moti. NE jezite bodočih mamic, saj si tudi vi želite zdravega otroka, ali ne?

In potem boste nekega dne začutile prve nežne gibe, kot trepetanje male ptičke. **Vedite — TO NOVO ŽIVLJENJE TRKA NA VRATA!**

Pripravite si osnovno za otroka: plenčke, srajčke, kapi-ce, copatke. Ni potrebno, da je drago, važno je, da je čisto in pripravljeno za ljubeznijo. Vse si pripravite že nekoliko prej, kajti ničlikokrat otrok prijoka prej, kot smo ga pričakovali, zato naj vas ne preseneti nepripravljene. Sicer pa, tudi te priprave imajo svoj čar.

Ne bojte se poroda, saj ni tako hudo, bolečine pa odtehta tisti prvi jok. Pa tudi carski rez ni tako strašen.

Od tistega trenutka, ko prvič stisnete malo štručko k sebi, vedite: **otrok je vaš!** Čeprav je deklica in ne deček, ali obratno, pa tudi če nima modrih učk in skodranih lask. **Dolžni ste skrbeti zanj, pa čeprav vas bo kdaj tudi razočaral.** Vedite, v tistem paketu, ki se mu reče **MATERINSTVO**, je poleg obilo veselja in sreče tudi dosti neprespanih noči, skrbi, jeze in razočaranj. Očetje se na žalost otroku odrečejo in so očetje le na papirju, mame pa tega **NE SMEMO narediti!** Vem, da se boste ob tem zamislile, zakaj ne, saj smo vendar enakopravni!? Nekdo pač mora skrbeti za otroka, zato bodimo to mame in ne družba, saj smo jih končno me tudi rodile. No, saj so tudi nekateri očetje krasni. V praksi sem se z njimi tudi srečala (na žalost bolj poredko), a ti z vsem svojim trudom in ljubeznijo prekašajo marsikatero mamico in so vredni občudovanja.

In kako naprej z otrokom, kako ravnati, ko pridemo iz bolnišnice domov? O tem drugič. Počasi bomo prešli skozi vsa obdobja.

Starši, še enkrat vas vabim, da vprašate, me spomnite na

stvari, ki vas zanimajo v zvezi z razvojem in zdravjem vaših otrok, z veseljem vam bom odgovorila nanje.

● Otrok mora v bolnišnico

Ko mora otrok v bolnišnico na zdravljenje, je običajno prizadeta cela družina. Kako ravnati, da bo odhod v bolnišnico kar najmanj boleč za vse družinske člane?

Če veste, da bo moral otrok v bolnišnico, ga na to pripravite. Pojasnite mu, zakaj bo moral iti in kaj bodo tam z njim počeli. Povejte mu to na zanj razumljiv način: narkoza bo pihanje v balon, injekcija pa pik čebelice. Vsi se bojimo neznanega, zato otroku razlagajte stvari skozi pravljico. Pojasnite mu, da bo tam sam, brez vas, razložite mu, da bodo nekatere preiskave tudi malo bolele. Najslabše bo, če mu boste lagali. Otrok bo resnico sprejel v začetku z jokom, ko pa bo dojel, da je to zdravljenje in ne kazen, bo resnico, čeprav grenko, sprejel kolikor toliko razumno.

Bolj neprijetno je, če mora otrok v bolnišnico nenadoma. To je šok za otroka in starše. Najprej se pomirite vi in nato pomirjujoče delujte na otroka. Bolniški oddelki so sedaj večinoma odprti za obiske, tako da se boste vsak dan lahko tudi videli. Nikoli ne recite otroku: »Če ne boš priden, boš dobil pikico ali pa boš šel v bolnišnico!« To otroku ostane v podzavesti in ko res mora tja, je to prehudo in takrat ne dojame, da je to potreba in ne kazen.

Otroku dajte s seboj ljubkovalno igračo in občutek varnosti in skrbi, predvsem pa ljubezni, pa čeprav ne boste ves čas ob njem.

Popravek:

V prejšnji številki nam jo je zagodel tiskarski škrat, saj bi moralo biti pravilno zapisano: »Mislite na nas, vendar naj ne bo vaša prva misel, da vam bo odslej z nami hudo, da ne bo več toliko prostega časa...« in »Pri treh letih je tudi čudovito reči NE in NOČEM...« Za napaki se opravičujemo.

Uredništvo

Pri Voduškovich ni dolgčas

Voduškova hribovska kmetija na Dobrovljah sodi med največje proizvajalke mleka v okolici. Nekaj mleka porabijo za lastne potrebe, največ pa ga prodajo Mlekarni v Arji vasi.

V hlevu redijo 20 glav goveje živine, od tega je 17 krav, dobrih molznic. Krava Mura je najproduktivnejša, od nje letno namolzejo okoli štiri tisoč litrov mleka. V hlevih imajo tudi konja, ki ga uporabljajo pri težjih delih. H kmetiji sodi gozd, tako da jim prodaja lesa

navrže precej dohodka. Po lepi opravi stanovanjskega poslojpa, ki je vsa iz domačega lesa, bi sodili, da imajo v gozdovih precej mecesna.

Orne zemlje pa je le toliko, da pridelajo nekaj krompirja in koruze, zelja in drugega za lastne potrebe. Voduškovi opravijo dela v glavnem sami, za kar skrbi mladi Vodušek, pa njegova žena in dve hčerki, pri močeh pa sta tudi še Voduška starejša. Starejša hči je končala gospodinjsko šolo v Veli-

kovcu čez mejo. Zanimivo je, da z naše strani meje v Velikovec odhaja precej deklet. Pravijo, da imajo tam dobro šolo, v kateri se dekleta veliko naučijo.

Posebnost Voduškove kmetije na Dobrovljah pa je muzikalnost, ki jih spremlja tudi med največjim delom. Ob večerih in nedeljah mladi Vodušek zaigra harmoniko in iz nje izvablja poskočne viže, hčeri pa ga spremljata na kitaro in tako Voduškovim ni dolg čas... L. Trstenjak

POSODOBLJENA KOLODVORSKA RESTAVRACIJA ● Pred dnevi je Kolodvorska restavracija v Žalcu dobila novo obleko. Potem, ko so obnovili pročelje, so sedaj posodobili tudi notranjost, restavracijo in kuhinjo. Dela so opravili zaposleni sami s prostovoljnim delom. Kolektiv s sedmimi zaposlenimi obljublja, da bo ponudba še zlasti hrane, tako kakovostna kot je bila že nekdanj. Tako nudijo štiri vrste jedi hiše, dve vrsti malic in jedi po naročilu. Vodja restavracije Rado Božnik vabi goste na nedeljska kosila, saj bo restavracija odprta tudi v nedeljo do 15. ure.

Zaradi obnove in posodobitve je zaprt gostišče Hmeljar, pripravljajo presenečenje, kakšno pa nam predstavniki Goldinga niso hoteli zaupati. Na posnetku kolektiv Kolodvorske restavracije

jk

Pisma bralcev

Še o — Skrbi me
moj domači kraj

V zadnji številki Savinjskega občana me je članek Simone Križnik z Vranskega na to temo precej vznemiril in hkrati spodbudil, da sem sklenil odgovoriti nanj.

Bravo Simona! Zelo mi je všeč tvoje odkritosrčno razmišljanje. Vse, kar si napisala, je res. Toda rešitve za tvoj in moj rojstni kraj ni tam, kjer jo iščeš. Res je bilo življenje na Vranskem nekoč in še nedavno čisto drugačno. Razgibano, dinamično, delovno in ustvarjalno. Potem pa sta tudi nekoč že nastopila praznina in dolgočasje. Pa tudi ne tako daleč nazaj je bilo življenje na Vranskem čisto drugačno, kot je sedaj. Bolj dinamično, prijetnejše, živahnejše in ustvarjalnejše. Marsikaj se je dogajalo, kar je dajalo kraju utrip in živahnejši ritem. Toda vedi, da je na svetu vse minljivo. Vse se začne in konča. Vse se začenja pri ljudeh in tudi konča. Pa ni tako strašno, kakor misliš ti, da bo najin rojstni kraj umrl. Ne, ne bo! Umrl, ostareli in izživel so se nekateri ljudje, ki so nekoč poganjali ustvarjalni utrip življenja na Vranskem. Izčrpali so se. Iztržili so svojo ustvarjalno energijo, se umirili in se zapostavili s svojimi osebnimi vsakodnevnimi problemi. Ni več energije in ne novih svežih idej za današnji čas. Tako je pač življenje in takega je treba sprejeti. Preživela je vrsta v verigi življenja.

Toda sedaj ste na vrsti vi, mladi, pa šrednje mladi in starejši, vendar še mladi po srcu, da prevzamete ritem življenja na Vranskem v svoje roke. Veliko vas je, več kot si mislite. Pa tudi dovolj pametni in sposobni ste. Začnite! Ne objokujte disko kluba, pa bazena, ki ga je samoupravna so-

cialistična ideologija tako zakomplicirala, da bo najbrž prej uničen, preden se bodo z razumom razrešile formalne administrativne zablode. Ni še čas, da bi se dali ti problemi z zdravim razumom koristno in uspešno razrešiti. Začnite se zbirati v kulturnem, gasilskem domu pa tudi v domu organizacij in društev, v gradu Podgrad. Razpravljajte in razmišljajte. Nekaj malega po starem, v glavnem po novem. Objekti čakajo prazni na vas. Sprejmite zaključke in jih uresničujte. Zahtevajte to, za kar se vam zdi, da so realne možnosti, da lahko dosežete. Veste, da ni denarja in ga najbrž še dolgo ne bo. Toda toliko pa ga je še vedno in ga tudi bo, da lahko začnete delati in ustvarjati.

Vaših problemov in tudi vseh naših sedanje vransko vodstvo ni sposobno rešiti. Ne zgledujte se po njih. Ne zanašajte se več nanje. Bodite jim hvaležni to in ono, kar vam ne bo treba. Prav gotovo so delali napake, pa tudi v njih boste. Pa to ni nič hudega. Samo v napakah ne sme biti sovraštva in prezira. Potreben je dober namen in poštenost. Ne čakajte in ne zanašajte se na nikogar. Ničče ne bo začel namesto vas. Življenje boste imeli takšno, kakršnega si boste sami ustvarili. Marsikaj pride sicer vmes, kar si ne boste želeli, vendar morate take primere z razumom in na kulturni način preseči. Ali vas zgledi nič ne mikajo ali vlečejo? Kdo je začel v Ljubljani pri vrhu? Tedanje najvišje vodstvo? Ne! Mladina in mladi po srcu. Potem pa se je začelo. Pričele so se večati vrste in zgrinjati množice. Tako je življenje in tako se začenja drugače. Ali mislite, da nam starejšim ni hudo pri sr-

cu, ko gledamo tako mrtvilo kraja? Pa še kako. Kje naj začnemo in za koliko časa? Vi mladi ste sedaj na vrsti. Osmislite svoje izvirne in nove, sveže ideje. Menim, da imate vse pogoje, da lahko začnete. Ko boste začeli, boste videli, kako se bo naselil v vas prijeten nemir, vas tešil in zadovoljeval, kar sedaj tako hudo pogrešate. Začnite, pa boste videli, kako hitro se bodo množile vrste. Treba je začeti in vztrajati. Išcite ideje: kulturne, športne in tudi politične. Prilagajte jih tudi starejšim, vsaj v začetku, da vas podprejo in vam dajo moč. Prepričan sem, da imate veliko boljše pogoje za začetek, kot smo jih imeli mi in naši predniki. Kar pa je najvažnejše, vi mladi ste sedaj idejno in tudi politično veliko svobodnejši, kot smo bili nekaj dni.

Na kraju bi Marjanu javno rad povedal nekaj besed. Na nedavnem novoletnem srečanju sva se po njegovem mnenju najbrž miselno razšla. Ko bo prebral te vrstice, bo mnenje gotovo spre-

nil. Prepričan sem, da življenje na Vranskem in tudi v vsakem drugem kraju lahko spremenijo in poživijo le ljudje, ki poznajo korenine življenja, ki si nesebično in požrtvovalno prizadevajo za dobrobit kraja in za njegov razvoj. To pa zmorejo le ljudje, ki se žrtvujejo in storijo vse, kar zmorejo.

Čisto na koncu pa še tole. Javno moramo čestitati Stojanu in še komu za to, kar so v zadnjem času v trgu napravili. Bog nam daj še več takih Stojanov na Vranskem, ki bodo dali trgu nazaj nekdanjo pestro in dinamično podobo. Ne verjamem, da je sedanjše vodstvo še zmoglo napraviti kaj koristnega po starih tirih. Čas, v katerega smo zakorakali, neizprosnno spreminja življenje. Podirja in ruši zablode ter oživlja prava kulturna ljudska izročila in življenja. To pa pomeni, da se moramo tega trenutka zavedati. Vi mladi pa ste odgovorni, da tega trenutka ne zamudite.

Ivan Brišnik,
Prekopa 26/a, Vransko

Zopet smo se srečali

Kot vsako leto smo tudi letos upokojenci Juteksa dobili prisočno vabilo na novoletno srečanje. Dne 16. decembra smo se zbrali pred tovarno. Bil je lep sončen dan, tako da smo se kar malce dlje zadržali na dvorišču. Prav prijetno je bilo nekomu stisniti roko, drugemu pokimati, s tretjim spregovoriti par besed. Saj nekateri se vidimo le na teh srečanjih.

Pri vrodu v tovarno so nas pozdravili predstavniki družbeno političnih organizacij in predstavniki kadrovskega sektorja.

Dvorana je bila lepo okrašena, v kotu je stala velika novoletna jelka, pod katero so bila darila. Nagovoril nas je predsednik sindikata in nam zaželel prijetno počutje. Direktor delovne organizacije nas je seznanil s proizvodnimi rezultati. Po okusnem in obilnem kosilu smo si nazdravili s kozarcem vina. Pokazali so nam tu-

di film, posnet ob 50-letnici delovne organizacije. Bilo je prijetno. Veliko smo govorili o zdravju, o otrocih in pa seveda vsi že o vnučkih. Na koncu smo si zaželeli vsi le zdravja.

Prav zadovoljni smo se poslavljali, saj smo ob odhodu dobili bogato darilo in denarno nagrado, za kar se vsem delavcem Juteksa prisočno zahvaljujemo in jim ključemo uspešno v letu 1990.

Upokojenci Juteksa

Še o 50 let kina v Žalcu

Na prispevek prejšnje številke Savinjskega občana 50 let kina v Žalcu bi rad pripomnil, da podatki ne držijo. Kinopredstav v Žalcu ni prekinila prva svetovna vojna, saj je lastnica filme predvajala tudi med vojno, kar potrjujejo dva sklepa Elektrarne Žalec, in sicer

Pozdravljeni

Takoj na začetku tega kratkega pisma naj vas lepo pozdravim. Sem reden bralec vašega časopisa in moram reči, da mi je kar všeč. Verjetno bi lahko bil še bolj, vendar pa to zaradi objektivnih razlogov ni mogoče. Ljudje bi rekli: »Hvala Bogu, da imamo vsaj to.« Saj ne, da bi vas kritiziral, vendar pa sem se odločil, da vam napišem teh nekaj vrstic in vam povem, kaj bi lahko bilo še boljše.

Ne vem, ali imate zunanje sodelavce, ki pišejo članke za vaš časopis, kajti v zadnjem času sem bil iz objektivnih razlogov prikrajšan za redno branje vašega časopisa, in če članke le pišejo zunanji sodelavci, bi lahko bili malo kvalitetnejši.

Lepo je da ljudi informirate o političnih dogajanjih pri nas, vendar pa mislim, ker vaš časopis izhaja le enkrat mesečno, da so informacije te vrste nemalokrat že pošteno zastarele, ko pridejo iz tiska. Zato predlagam, da bi številno informacij te vrste nekoliko skrčili in bi tako pridobljeni prostor namenili za druga področja. Ta pa bi lahko bila: izbiramo osebo meseca, literarni kotiček, inovator meseca in predstavljamo vam krajevno skupnost. Našel sem vam le nekaj možnih tem, vam pa sedaj preostaja, da naredite, kar je v vaših močeh. Mislim, da bi z malo volje in z nekaj več smisla ta naš časopis postal še pravačnejši, tako za oko kot za bralčev duh.

Kot prilogo vam pošiljam tudi svojo pesem, in če vam je všeč,

bi lahko naše sodelovanje še poglobili.

Uroš Lakner

Pisem kot je vaše smo v uredništvu zelo veseli, čeprav vam moramo na žalost priznati, da so zelo redka. Vrata novim zunanjim sodelavcem so vedno na široko odprta, le odziv je bolj majhen. Časopis ni zamišljen kot časopis dveh redno zaposlenih v uredništvu, temveč bi ga morali skupno oblikovati vsi, da bi res postal časopis vseh in za vse.

Zato smo tembolj veseli vsakega novega sodelavca, katerega dobrodošla je tudi pobuda o vsebini časopisa. Trudili se bomo, da bomo kar najbolje izpolnili svoje poslanstvo, seveda pa pri tem računamo tudi na sodelovanje vseh, ki želijo, da bi časopis izboljšali. Objavljamo tudi vašo priloženo pesem.

Uredništvo

Lažna romanca

Za dekle vem, za lepo dekle vem. Mlado kot vrtnica v cvetu, kuštravo kot aprilski oblak v vihnem zimskem letu.

Plamen v očeh, v prsih greh. V vetru šumeče krilo. Krilo šumeče in ogenj v očeh! Koga to ne bi motilo?

Za dekle vem, za lepo dekle vem. Kako bi ne vedel zanjo! Odkar sem pogledal v rjave ji oči, dan in noč mislim le nanjo.

Pa ne mara za me, pa ne mara za me, ta deklica rjavooka. Tako sva vsak sebi kot sivo morje in neskončnost nebesnega loka.

A sivo morje ne vrže nikdar, nikdar valov do neba visokega. In sinje nebo ne skloni se, ne skloni do morja širokega.

Uroš Lakner

jetnica izposlovala svoj čas.« In še 30. 8. 1918: »Podjetnici kinematografa se izjemoma dovoli, z ozirom na njeno eksistenčno vprašanje, da se vrše predstave po enkrat vsako nedeljo in sicer samo v času, kadar je motor že za razsvetljavo v obratu.«

Na osnovi zapisane so torej predstave bile!

F. Ježovnik

Rešitev SIPA je v drastično izboljšani, ne pa zmanjšani proizvodnji

Modrovanja, ki se danes pojavljajo v javnosti o Sipu, so plod strokovno oporečnih informacij, ki jih tendenciozno širijo posamezniki iz vodstva SIPA (ne novega vodstva, ker tega še ni, temveč preostanek dosedanjega v sestavi katerega sem kot direktor donedavno bil tudi sam). Zakaj gre? Sip je zavozil poslovno že davno, toda ne tržno ali finančno, kot se to na videz kaže in trdi, temveč proizvodno tehnično. Zato, da bi problem dojela tudi javnost, je treba seči že vse v leto 1982. Takrat sva z ing. Diacijem, tehničnim direktorjem podjetja, še z nekaterimi strokovnimi sodelavci prešla v vodstvo SOZD Agros, kjer je bil Sip glavni nosilec aktivnosti, in ker se je želelo realizirati idejo združitve vse slovenske industrije kmetijske mehanizacije ter jo tehnično in tržno povzdigniti na visoko Sipoovo raven. Vodstvo SIPA je tedaj prevzela nova vodilna garnitura, na čelu z direktorjem ing. Končino (gre za isto osebo, ki se sedaj v javnosti pojavlja kot »novo vodstvo« Sip Sempeter). S tem letom ozioroma s to kadrovsko zamenjavo se je namreč začela v Sipu prelamljati, žal vse na slabše. Sip je tedaj bil v velikem proizvodno programskem in tržnem vzponu, finančno bogat. To bogastvo se je odražalo tudi v lastnih virih obratnih sredstev, da smo za ta namen koristili relativno malo kreditov.

In v čem je ta čas prelomen? Prav tragikomnično je, da je namesto mene, pravnik, postal direktor SIPA že imenovani Končina, inženir. Kajti prav z njegovim direktorovanjem se pričela Sipoova proizvodno tehnična polom, ki ga je pozneje pripeljal v tržno in posledično tudi finančno krizo. Samo leto nato so namreč pričele nastajati v proizvodnji masovne tehnične napake. Najprej se je sesula proizvodnja dvo- in trokolesnih kombajnov, ki smo jih že leta pred tem uspešno proizvajali in si pridobili popolni primat na tržišču. Celotna letna serija je namreč imela težko tovarniško tehnično napako. Le z ogromnimi naporji se jo je postopno odpravilo s servisnimi posegi širom Jugoslavije. Seveda so bili stroški ogromni, bržkone vsaj deset sedanjih novih milijard. Toda to ni bilo najhujše. Največja škoda je nastala, ker si je Sip s tem napravil tržišče za ta proizvodno in dohodkovno pomemben izdelek. Zmaj Zemun, ki dotlej na tem artiklu ni bil omembe vreden tržni konkurent Sipu, čeprav je podobne kombajne tudi sam proizvajal, je slavil tržno zmago. Sip pa je za dolga leta s tem artiklom zletel s tržišča. In to se je dogodilo na očeh, da ne rečem po krivdi, ne le ing. Končina, tedanjega direktorja in v isti osebi tudi tehničnega vodje SIPA, temveč tudi Petra Kača, ki je bil vsa ta leta tehnični vodja šempeterkega tozda oz. tovarne, kjer je prišlo do tega proizvodnega fiaska. Ni slučaj, da je ta sedaj akter, čeprav zelo rafinirano prikrit, ki odigra glavno vlogo v rovarjenju proti t. i. »prejzjemu« vodstvu SIPA. Toda to mi mogoče.

Vrnimo se nazaj k osnovnemu problemu: spodsrljajem tehničnega in proizvodnega vodenja. Havarija s kombiniranim namreč odgovornih ni zresnila in nič naučila. Samo leto

pozneje se je nadaljevala, tokrat na drugem izdelku — silažnem kombajnu. Že sedem let smo ga po drago kupljeni licenci uspešno proizvajali in prodajali. Nato pa je leta 1985 prišlo do popolnega proizvodnega kraha. Pojavila se je zopet masovna tovarniška napaka z vsemi drastičnimi tržnimi in finančnimi negativnimi posledicami, saj z njim nikoli več nismo pomembneje uspevali na tržišču. Odrinilo se ga je v proizvodnjo Krasmetalu v Sežano, da se je on ugonabljal z zalogami, ki so se mu zaradi tega na veliko kopičile. Namesto SIPA pa je tržno uspel Lifan iz Nove Pazove, s svojo konstrukcijsko sicer slabšo izvedbo, ki je pred tem na trgu nihče niti pogledal ni.

Vsej tej tehnični mizeriji pa ni bilo ne konca ne kraja. Nadaljevala se je z žitnim kombajnom, ki so ga v letih 1983—1985 na novo proizvodno osvajali. Zapravilo se je na desetine milijard din, novih seveda, da se je končno izšel tehnični spaček, s proizvodno ceno visoko, kot da bi bil zlat. Tako ni bil niti tehnično niti cenovno tržno sploh ne sprejemljiv. Večina izdelanih jih je spričo tega romala na odpad, če ne pri nas, pa pri prevaranih kupcih. Še sedaj pa zaloge bremeni polno proizdelkov za njih. Temu se je pridružil še popolni razpad tehnologije. Nato je sledil strahoten finančni fiasko s Poljo-obskrbo Zagreb glede izvoza na Poljsko, ki je Sip po njegovi napaki stal okoli sto sedanjih (novih) milijard in še 315 tisoč USA \$ (konvertibilne povrtu, ki Poljakom še sedaj ni poravnani. Nakopičile so se ogromne zaloge finalnih izdelkov, ker se je pač proizvajalo le tiste izdelke, ki zaradi proizvodnih pomanjkljivosti tržno še niso bili blamirani in to ne glede na tržne zmožljivosti. Teh zalog, na očeh javnosti, je bilo cele planjave, vse od grobeljskega mostu do žalske železniške postaje. Kreditna zadolženost za obratna sredstva je zato samo v teh štirih letih svoje odsotnosti narasla z zanemarljive višine na domala petdeset milijonov nemških mark (DEM) dinarske protivrednosti. Za primerjavo koliko smo stanje izboljšali zadnja leta, naj mimo grede povem, da je ta leto našala le še 14 milijonov DEM.

Kot rečeno sem leta 1982 zapustil Sip, ko je bil programsko bogat, tržno uveljavljen, tudi izvozno, finančno konsolidiran, dohodkovno visoko rentabilen, kadrovsko bogato zaseden, z vzorno opremljeno in organizirano proizvodnjo. Rešene smo imeli se ostale probleme: stanovanje za vsakogar, idealne počitniške zmožljivosti, urejeno družbeno prehrano, itd. Za vse te dosežke, ne da bi si domišljjal, da so bili le moji, mi je bila podeljena Kraigherjeva nagrada. Pa tudi Sipoovi delavci so mi tedaj in pozneje na vsakem koraku izrekli zahvalo in priznanja.

Toda tragično, vendar resnično, le štiri leta pozneje (1986), ko sem se na izrecno željo sipa vrnil nazaj za direktorja te delovne organizacije, da bi jim pomagal izveči se iz nakopičenih težav, sem, naletel na že prej opisano porazno ekoniomsko in tehnično stanje in popolno kadrovsko razsulo. Vse delovno okolje ve, s kolikšno energijo

sem se lotil dela, in to kar na čeli fronti: sanirati posledice slabega poslovanja in letih mojih odsotnosti iz SIPA in odpraviti vzroke negativnih posledic. Obupnega stanja smo se zato dokaj hitro rešili: prodali ogromne nakopičene zaloge, si kadrovske opomogli, izdelali projekt uvajanja novih programov, katerega kreator sem bil, poleg ing. Žnidaršiča in ekonomske analitičarke Cokanove, v glavnem sam. Sestavili in sprejeli smo sanacijski programa obeh tozdov, podrobno izdelali naloge in zadolžive vodstvenih struktur. Izvajanje zastavljenih nalog nam je zato še kar spešilo, le pričakovane dohodkovne rezultata ni in ni bilo. Še tisti, ki smo ga pridobili s prodajo starih zalog, je postopoma skopnel. Iz trimesečja v trimesečje smo bili na mejni dohodkovnosti. Zato smo po dolgotrajnih analizah tega problema (deloval jih je Sovinc, ki je vedno neskončno dolgovozil, čuli boste še o njem, saj se sedaj pojavlja kot glavni kritik tega, pozabljajoč sam svoje delo) prišli do spoznanja, da ogromnih fiksnih stroškov, ki se jih ni dalo znižati ali prolongirati, ne moremo poleg ostalih nujnih odhodkov pokrivati z obstoječim fizičnim obsegom proizvodnje oz. celotnim prihodom. Proizvodne zmožljivosti pa so bile izkoriščene komaj kaj nad polovico. Prav tedaj pa smo si tržno spet opomogli. Izvoz je postajal spričo realnejših deviznih tečajev spet donosnejši, razvojno smo osvojili nekatere nove proizvode kmetijskega pa tudi industrijskega (B) programa itd. Zato smo enotno, na širokem strokovnem kolegiju in tudi samoupravno utrdili, da je treba proizvodnjo povečati za 20%. To je postala celo osrednja naloga sanacijskih programov. In nismo se zmotili, kaj šele, da bi to bilo moje megalomanstvo, ki naj bi ga celo vsilil, in ki naj bi bil vzrok dozdnevni trenutni finančni težav SIPA. S povečanjem proizvodnje se je namreč tudi dohodkovnost pričela izboljševati. Spčetka resda komaj vidno, ker je tudi proizvodnja zelo postopoma narasla in je bila celo lonsko leto dosežena le 10% rast. Z nadaljnjim letošnjim povečanjem pa se je dohodkovnost pričela že vidno odražati. Iz meseca v mesec smo namreč dosegali večjo akumulacijo. Tako smo v prvih osmih mesecih ustvarili skoraj dvajset milijard čistega ostanka dohodka, kar ugotavlja tudi inšpekcija SDK, ki so jo naročili, da bi razkrila obratno. Tudi septembrski obračun, ko po nepotrebnem, da ne rečem zaradi nagajivosti, ni bila dosežena nikakršna prodajna realizacija, sam pa sem v tem času težko bolan ležal v bolnici, izkazuje še vedno dovolj soliden pozitiven rezultat skoraj petnajst milijard Ndin čistega dobička.

Vendar omenjeno še zdaleč ni tisto, kar bi Sip dejansko zmogel. Moje spoznanje, in ne le moje, temveč pretežnega dela strokovnega kolegija (vodje, razvoja, vodje komercialne, vodje gospodarskega sektorja, vodje ZT in vodje sektorja »B« programa ter še koga, ki pa so za menoj večinoma že odšli ali še bodo), je bistveno širše in globlje. Osnovno je, da ima Sip še vedno tržno izjemno propulziven pro-

gram. Z enakim ali sorodnim strojniškim programom se v zgodnoevropskih državah dobičkonosno ukvarjajo še številne ugledne tovarne. Kaj se ne bi, saj posamezna tržišča kljub navidezni zasičenosti še vedno letno absorbirajo za okoli deset in več milijard DEM kmetijske mehanizacije. Za primerjavo pa vedimo, da sedanja (povečana) Sipoova proizvodnja znaša komaj borih 100 (sto) milijonov DEM letno, največ 2% evropske tore. Sipo pa ni treba nič drugega kot doseči 50% izvoz svojih izdelkov, se pravi prodreti v zahodnoevropski tržni prostor s komaj 2% tržnim deležem. Po tržni analizi in strategiji, ki jo je pred leti v sodelovanju z zunanji strokovnjaki izdelal ing. Vošnjak, takratni direktor Sipoovega marketinga, pa smo imeli realne šanse, da bi samo v Francijo lahko plasirali 30% proizvodnje, računajoč polne instalirane proizvodnje kapacitete, ki pa so kot že povedano sedaj izkoriščane komaj nad polovico. Da ne govorim še o drugih konvertibilnih tržiščih, recimo italijanskem, kjer smo že imeli pogodbo za izvoz v višini 3 milijarde lir, pa so jo po Sipoovi krivdi storili. Tu je tudi še Kanada, celo ZDA, Nova Zelandija in Avstralija, kamor vse segajo Sipoove izvozne tipalke. Žal zaradi slabe kakovosti brez večjega odziva. Zato smo formalno strokovno ekipo s pritegnitvijo tudi zunanje strokovnjaka, da je raziskala vsaj Sipoov francoski tržni fiasko, torej najbolj potencialno izvozno tržišče. Tam so za svoje izdelke uspešno angažirali po vsej Franciji široko razvejano kmetijsko prodajno mrežo. Toda Bog nam pomagal, kakšni so bili izsledki te ekipe, vse so našli v katovinskih reklamacijah. Podobno je bilo v Italiji, Skandinaviji in še kje. Kakovost, kakovost in še enkrat kakovost Sipo več ne gre izpod rok. Leta pa so se šli na veliko filozofiranje o kakovosti, brez vsakršne aplikacije in učinkovite operacionalizacije.

Seveda sem zaradi tega po vrnitvi v Sip ukrepal, toda izvedbeni nosilec naloge je bil tehnični vodja, prav pri njem pa se je, in še pri kom bližnjih, vse končalo, razblinilo v nič, če ne prej pa v tehničnem vodstvu tozda pri Kaču. Zato je bil rezultat komaj videen. Sicer pa naj o tem svoje povedo ali vsaj ponovijo, kar so že izjavili, recimo Lancner, strojni inženir, zunanjetrovinjski komercialist, ki se je naj ned nekajkrat zgražal, češ da gre za pravo sabotažo, ali Galackaj, vodja ZT, ki je zaradi tega odšel iz Sipa; Jože Suša, reklamacijski in servisni referent ZT, ki je vse redom rotal, naj vendarle spozna, da se s tolikšnimi kakovostnimi napakami ne bomo obdržali na tujih tržiščih. Oglasi naj se Sipoov Jože Mlakar, ki je bil dolgoletni vodja kontrole kakovosti, toda je vse te kakovostne pomanjkljivosti slepo prepuščal, sedaj pa jih kot vodja servisiranja na debelo pozira s strani kupcev, da ne govorim o Cvetu Lorgerju, vodji komercialne, ki je nenehno bil pred nalogo, da je vse zahodnoevropske tržne izmečke z veliko muko tako ali drugače plasiral doma. Marsikateri pa so tudi obležali in na pol strohneli na domačem dvorišču.

In ko smo, kot že povedano, premagali prvo težavo in prišli do vsaj mini-

malnega rentabilnega poslovanja, sem se kot direktor s pomočjo pretežno ekonomskega dela strokovnega teama in z nekaterimi zaupanja vrednimi inženirji lotil te najhujše rakaste rane Sipoove poslovanja. Ta je v resnici še tem večja, ker ji botruje skrajno zapostavljena ekonomičnost proizvodne tehnologije. Proizvodni postopki se namreč realno dražijo iz leta v leto, odpad materiala je narasel z nekdanjih 15 na 22% in to navkljub vsem sanacijskim programom, ki so tehnična in proizvodna vodstva zadolževala, da ga zmanjšajo na nekdanjo raven. Zaloge polizdelkov in nedokončane proizvodnje največkrat presega vrednost zalog finalnih izdelkov, kar močno hromi finančno likvidnost in stroškovno obremenjuje že itak drago proizvodnjo. Finančna produktivnost oz. izdelavni normativi se znižujejo pri vsakem novem ali noveliranem izdelku. Povrh vsega in kar je najhujše pa je res, da Sipoova tehnično vodstvo ni več sposobno brezbizno uvesti v proizvodnjo nobenega izdelka. In to traja sedaj že leta. Dejansko že odteje, kar je ing. Ivan Diaci odšel iz Sipa. On je bil pred tem kot tehnični direktor desetletje nosilec tehničnega napredka SIPA, na čemer je temeljil nekdanji Sipoov gospodarski boom.

Vseh teh subjektivnih polomij se je končno nabralo toliko, da je bilo nujno potrebno poseči po kadrovski zamenjavi. Končina in Kač sta bila prva na vrsti. Morda res pozno, vsekakor pa osebno prepozno sem se lotil tega. Žal, kajti še preden mi je uspelo to izpeljati, prav tedaj pa so jo nanovo debelo zakuhal v škodo Sipa, me je zadelo, da sem moral težko bolan, brez moči, da bi zmogel še karkoli ukreniti, v bolnico. To pa je bila kot nalašč priložnost za prizadete, da so stvari pričeli sprevačati proti meni. Zasejali so nezaupanje v točnost izkazovanih poslovnih rezultatov ter to izmišljotno pripisali meni in mi očitali, da varam delavce in da nam v resnici grozi skorajšen propad. Razširjalo se je, da je za takšno stanje glavna krivda v povečani proizvodnji, katere tvorec da sem bil jaz. Olje k stvari je nehoti prišlo še predsednik republiškega IS Šinigoj, ki je bil v svojem govoru pred Skupščino SRS pomotoma vvrstil med podjetja, ki da imajo prikrito izgubo. Hujškaško iniciativo pa je prevzelo vodstvo Sipoove Zveze komunistov (osebno Divjak), s katerim si zaradi njenega kvernega, demagoškega delovanja resda že od nekaj nisem bil v dobrih odnosih. Ob tem se je razkrilo tudi spletkarsko delo kadrovske šefinje Orešnikove (škoda, da nisem poslušal prijateljev, ki so mi svetovali, da je naj nikar ne vzememo na delo, spletkarko, kakršna da je). Meni je s tem seveda bilo vsega dovolj in tudi zdravje mi ni dopuščalo, da bi bil kos spopasti se z vso nakopičeno mizerijo, zato sem dal ostavko in odšel.

Sip ima tako sedaj »novo« vodstvo kot se samozvano imenuje. Žal je to le ostank, in to slabši del starega vodstva, ki bi v dobro kolektiva moralo že davno oditi, saj nimajo sposobnosti, spletkarstvo pa tovarne ne more rešiti, da bi izboljšali stanje. Da je to res, se

že dovolj nazorno kaže z njihovimi poslovnimi potezami, Neumna razprodaja izdelkov s 30% popustom tik pred največjo prodajno sezono, ko kmetje pričajo dobivati iztržek za svoje priделke in masovno posegati po nakupih kmetijskih strojev, je Sipo pravkar narvrgla štirideset milijard izgube dohodka (dve mesečni plači za ves kolektiv ali pretežni manjko obratnih sredstev). Drastično zmanjšanje proizvodnje, ki se ga lotevajo, ne more po nobeni ekonomski računici izboljšati finančnega stanja. Nasprotno, podjetje bo pahnilo v nesluteno izgubo in popolni polom. Poleg tega bo že kar na štartu stotine delavcev ostalo brez dela. O teh se spiski že pripravljajo, med delavci pa vlada strah in trepet, da ne bi zaradi nasprotovanja tem škodljivim naklepom bili uvrščeni v ta seznam. Končni izid pa je ob takšnih ravnanjih lahko le takšen, da bodo morali oditi še vsi ostali, saj bo s tem postala likvidacija tovarne ekonomsko in tehnično nujna. Ta nujna se bo potencialna še s kadrovskim razsulo, od katerega že prihaja, in ni več daleč čas, ko ne bo več zlepa koga, ki bi lahko bil strokovna opora za primer zapoznelega reševanja sipoovega tehničnega, sedaj pa vse bolj tudi ekonomskega stanja. Zato je nujno ukrepanje, predvsem proti tvorcem sedanjih poslovnih ravnanj. Kolektiv seveda, zaveden in prestrašen kakor je, tega sam ni v stanju. Vodilo pri tem pa mora biti, da se loti korenite tehnice in proizvodne sanacije. Zato pa je najprej treba menjati tehnično in proizvodno vodstvo. Za zamenjavo bi bilo nujno potrebno pridobiti če že noče direktorstva, kakor se mi je izjasnil ing. Diaci Ivan, ki bi glede na prejšnje izkušnje v Sipu in izjemo strokovno sposobnost bil v stanju hitro in učinkovito poseči v urejanje tehničnih in proizvodnih razmer. Morali bi nazaj pridobiti tudi strokovne ljudi kot so Lorger, Uranjek in Cokanova, ki so bili strokovni stebere dosežane sanacije, in seveda obdržati odhajajoče, strokovno nekompromitirane druge kadre. Končno pa zaenkrat še tudi sam ne nameravam drugje vnovčevati svojih velikih delovnih izkušenj, znanja, poslovnih vezi in ugleda, ki ga uživam v vsem Sipoovem poslovnem partnerstvu.

Torej kakorkoli že, rešitev Sipa je v drastično izboljšani proizvodnji, nikakor pa ne v njenem prostičnem zmanjševanju, ki se ga lotevajo.

Leopold Rajh

Za objavo pisma Leopolda Rajha smo se odločili zaradi njegovih občutkov enostranskosti informiranja javnosti o razmerah in po teh reševanja Sipa. Pravo sodbo bo pokazala zgodovina oziroma naslednji meseci, prvo je kolektiv že izrekel z razrešitvijo bivšega direktorja L. Rajha, ko bo znana usoda tega kolektiva. In ker smo zvedeli, da je tovarni Rajh ustanovil svoje podjetje, bo imel dovolj možnosti pokazati svoje sposobnosti, usodo Sipa pa naj prepusti delavcem in novemu vodstvu. Od prijavi, kdo ima prav, imajo še najmanj delavci in njihove družine.

Pripis urednika:

Sindikalne športne igre

Dobra udeležba

Vinko Banovšek: »Ne pozabljam na rekreacijo...«

V soboto, 10. februarja ob 18. uri bo v prostorih žalske Name zaključna prireditev s podelitvijo priznanj in pokalov udeležencem 26. sindikalnih športnih iger. Pokrovitelji prireditve pa so žalski obrtniki, ki so tudi sicer v samem vrhu sindikalnih športnih iger.

Vinko Banovšek je že vrsto let vpet v sindikalni šport in ima nemalo zaslug za uspešno izpeljavo vsakoletnih sindikalnih športnih iger. Kot predsednik komisije za sindikalni šport pa je bil tudi najbolj poklican, da nam kaj več pove o minulih igrah.

»Lanskoletne igre so nedvomno dobro uspele. Moram reči, da proti pričakovanjem, saj je bila vrsta problemov v delovnih organizacijah, kar bi se lahko odražalo tudi na samih igrah. Razveseljivo je, da ne opažamo skorajda nobenega upada in je številka 3000 udeležencev iger podobna v preteklih letih. Organiziranih je bilo 14 panog, izpadlo pa je samo smučanje, ker pač ni bilo snega. Tisti, ki so mogoče mislili, da igre ne dosegajo svojega namena,

lahko ob doseženih rezultatih ugotovijo, da so bili v zmoti. Igre še vedno pomenijo in bodo pomenile tudi v bodoče pomembno obliko rekreiranja delavcev iz številnih delovnih organizacij. Dejstvo, da se skozi celo leto rekreira 3000 in več delavcev, vendarle nekaj pomeni. Opravili smo pomembno delo in lahko smo z vsem skupaj resnično zadovoljni, mislim pa, da tudi delavci iz vseh 32 delovnih organizacij, kolikor jih je tekmovalo oz. sodelovalo v lanskoletnih igrah. Vsekakor pa ne smemo biti s tem zadovoljni, ampak moramo poskušati vključiti v to obliko še več delovnih organizacij oz. zaposlenih delavcev v letih.«

In v katerih panogah je bilo največ interesa za sodelovanje?

»Pravzaprav nekkih posebnih odstopanj ni bilo, presenetljivo dobra udeležba pa je bila na koncu, ko smo mislili, da bo osip in zmanjšana volja za tekmovanje. To velja zlasti za množično udeležbo pri strelski panogi, pa tudi v odbojki in košarki. To pa je za vse nas, ki delamo na področju sindikalnega športa, pomembna

vzpodbuda za naprej, saj smo spoznali, da dočro organizirane prireditve z določeno mero strokovnosti zagotavljajo udeležbo, in to navkljub težkim časom, s katerim se sooča naše gospodarstvo.«

Skupni zmagovalac je že znan. Kdo je to?

»Kljub težavam, s katerimi se sooča šempeterski SIP, moram povedati, da so prav njegovi športniki zmagovalci 26. sindikalnih športnih iger in si resnično zaslužijo vso priznanje. Ne glede na tegobe, ki so jih pestile, se niso odrekli rekreaciji in tudi dosegli najboljši rezultat. Pri vrhu pa so še športniki Juteksa in obrtnikov.«

In kaj bi dejali ob koncu najinega pogovora?

»Zahvalil bi se rad vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspešnosti iger in jih hkrati povabil, da pridejo na zaključno prireditev v žalsko Namo. V tem letu, na 27. igrah, pa upam vsaj na podoben odziv, če ne še večji. Vključite se tudi vi, prav gotovo vam ne bo žal.«

D. Naraglav

Zmaga Šempetra — poraz Braslovč

V slovenski odbojkarški ligi nastopata iz naše občine kar dve ekipi. V devetem kolu so igralci Šempetra doma gostili ekipo Mislina in srečanje dobili s 3:1. Za ekipo Šempetra so nastopili: Prisljan, Kladnik, Kugler, Dvornik, Ciljenšek, Omladič, Dimec, Šlogar, Božič, in Kugonič. Po devetem kolu so igralci Šempetra s tremi zmagami na prvenstveni lestvici na osmem mestu.

Ekipa Partizana Braslovč pa je gostovala pri ekipi Ljutomer Agroplod in srečanje izgubila gladko s 3:0. Braslovčani so se najbolj krčevito upirali v tretjem setu, ki so ga izgubili s 17:15. Na

lestvici so po devetem kolu na zadnjem mestu in bodo morali vložiti veliko truda, da ne bodo iz-

padli iz lige. Na posnetku vidimo ekipo odbojkarjev Šempetra.

T. TAVČAR

Medobčinska liga v namiznem tenisu

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Žalec že nekaj časa vodi medobčinsko namiznoteniško ligo, kjer nastopa osem ekip iz T. Velenja, Mozirja, Celja, Laškega in Žalca.

Rezultati 3. kola: TVD Žalec: TVD Petrovče 8:1, Aero Celje: GRIMI 8:1, TVD Mozirje: ZTKO Velenje 0:9, POGRI: RTP Laško 4:5. Vodi ZTKO Velenje.

T. T.

Strelstvo

Prva republiška liga

V šestem kolu prve rep. lige vzhod so se na strelišču v Žalcu pomerili ekipa Steklar Hrastnik in ekipa Juteks Žalec. Uspešnejša je bila ekipa domačinov iz Žalca v sestavi: Vidmajer, Smrkolj, Melanšek in Martinovič, ki je s skupnimi 1463 krogi premagala goste, kateri so nastreljali 1458 krogov. Najboljši domačin je bil Martinovič s 374 krogi, pri gostih pa Delpin s 371 krogi.

Hrastnik — pokal heroja Rajka

Letošnje prvo večje tekmovanje pionirjev je bilo 7. 1. v Hrastniku. Tekmovalo je 12 ekip Slovenije. V močni konkurenci so prehodni pokal heroja Rajka osvojili pionirji SD Juteks Žalec v postavi: Mateja Derstvenšek — 170 krogov, Aleš Klovar — 172 kr. in Simon Vošnjak, ki je z odličnimi 176 krogi osvojil tudi prvo mesto posamezno. Rezultat ekipe Žalca (518 krogov) pa je istočasno nov občinski pionirski rekord. Čestitamo!

2. kolo občinske lige za vse kategorije

Odstreljano je bilo tudi drugo kolo občinske lige za pionirje, mladince in člane. Tekmovanje je bilo izvršeno na strelišču Žalec. Udeležile so se ga ekipe: Vransko, Braslovče, Šempeter, Polzela, Liboje, Žalec 1 in Žalec 2. V drugem kolu močno vodi ekipa SD Juteks Žalec 1 s 1392 krogi, ekipo pa sestavljajo: Flego Renata, Klovar Lučka, Novak Dušan in Pukmajster Jani. Pohvaliti velja ekipo SD Udarnik Vransko, katera se prvič udeležuje občinske lige, za vzgled SD, ki so nezainteresirana za občinska tekmovanja in se tekmovanj ne udeležujejo.

Priznanja strelcem

V okviru praznika KS Žalec so podelili priznanja tudi najboljšim strelcem naše občine. Za odlične rezultate, predvsem dvakrat osvojeno mesto republiških prvakov v streljanju z vojaško puško M 48, so priznanja prejeli: Mladen Melanšek, Justin Smrkolj in Klovar Alojz — vsi strelci SD Juteks Žalec. Čestitamo!

Dva šahovska turnirja

Šahovski klub je ob novem letu pripravil hitropotezni turnir za člane, mladince in mladinke. Pri članeh je zmagal Franc Brinovec pred Vodebom in Zorkom, pri mladincih je bil najboljši Kampuš pred Uriskom in Vuharjem. Pri mladinkah je zmagala Uriskova pred Pavlinovo in Zorkovo.

Šahovski klub Savinjančan pa je priredil tradicionalni novoletni turnir, ki se ga je udeležilo deset šahistov. Zmagala je Skok pred Štormanom in Setnikarjem. Na prvem klubskem mesečnem hitropoteznem turnirju sta prvo mesto delila Štorman in Skok z 11. točkami pred Štormanom z 10. točkami in Pevnikom s 7.5 točkami.

J. G.

ZLATARSTVO
KRAGL
ŽALEC

- predelava starega zlata
- izdelava po naročilu
- graviranje
- odkup starega zlata

Tradicija

treh generacij

SERVIS

gospodinjstkih aparatov

Dušan Zajc, Šempeter 152

gorenje — etrad — iskra — tiki — mikron

— popravilo vseh gospodinjstkih aparatov
— popravilo in čiščenje BOJLERJEV s 3 mes. garancijo

Sprejem strank: od 10. do 16. ure

Telefon: 063/701-038

HITRO — KVALITETNO — KONKURENČNO — GARANCIJA

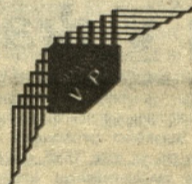
NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO

VULKANIZACIJA

v Veliki Pirešici — nasproti bifeja Fervega

USLUGE PO KONKURENČNIH CENAH!

Priporoča se
JANKO PETRIN-DANIJEV
V. Pirešica 56
Žalec

VIKTOR PAJEK

SERVIS ZA IZOLACIJE

POPRAVILA NA VAŠEM DOMU!

VAM SKRINJA TOČI, ROSI, LEDENI, SE NE IZKLAPLJA?
Pokličite servis za izolacije!
Tel.: (062) 305-150, 413-606

Generalno popravljamo in obnavljamo ohišja zamrzovalnikov. Tudi če se vašemu aparatu življenjska doba izteka, ga bomo usposobili, da bo deloval kot nov. Prihranite 50 % elektrike!

Za opravljeno delo dobite garancijo!

Delavska univerza Žalec
ulica Ivanke Uraničkove 6, 63310 Žalec

vas obvešča,
da v februarju organizira tečaj za voditelje čolnov.

Prijavite se lahko do 2. februarja 1990 vsak dan od 7. do 16. ure na Delavski univerzi ali po telefonu 711-417.

nama
ŽALEC

GOSPODINJSKI
TEDEN
od 12. do 26.
februarja 1990

- do 20%-ni popust
— brisače, prti, posteljno perilo, odeje, blazine, zaves...
- do 30%-ni popust
— zimska športna konfekcija

NAMINA
NAGRADNA
ANKETA

v Prodajnem centru NAMA LEVEC

Pridite, oglejte si prenovljeno I. etažo, zaupajte nam vtise in izpolnite anketo!

Anketni list dobite na kreditnem oddelku v času od 26. januarja do 2. februarja 1990.

Čakajo vas lepe nagrade!

SAVINJSKI MAGAZIN

ŽALEC

Potrošniki

RAZPRODAJA

Izkoristite razprodajo tekstila — popust do 40 %

Razprodaja traja do 3. februarja 1990

Informacije:

vse naše poslovne enote

RAZPRODAJA

Iz miličnikove beležnice

Prometne nezgode

Dne 14. decembra 1989 je ob 10,05 je zaradi neprimerne hitrosti v Studencah zapeljal z vozišča 31-letni voznik os. avtomobila T. T. Pri tem sta se voznik in sopotnica J. M. hudo poškodovala.

Dne 15. decembra 1989 je ob 13.15 v Vrbju 64-letni kolesar A. Š. zapeljal na prednostno cesto pred voznika os. avtomobila J. P. V trčenju se je voznik kolesa tako hudo poškodoval, da je 3. januarja 1990 v bolnišnici poškodbam podlegel.

Dne 16. decembra 1989 je ob 19.15 na magistralni cesti v Vinski gori 26-letni I. B. vozil osebni avto preblizu desnega roba cestišča, zaradi česar je zadel peško N. G., ki se je pri tem hudo poškodovala.

Dne 17. decembra 1989 je ob 18.10 v Podvinu padel po vozišču 46-letni A. T., ki je upravljal kolo z motorjem. Pri tem se je tako hudo poškodoval, da je 20. decembra v mariborski bolnišnici poškodbam podlegel.

Dne 26. decembra 1989 je okoli 18. ure v Zabukovici vozil po levi strani vozišča osebni avto Z. D., ki je pri tem oplazil pešca-otroka T. D. in ga hudo poškodoval. Vozila ni zaustavil, niti ni nudil prve pomoči poškodovancu. Brezvestnega voznika so 4. januarja 1990 izsledili.

Kazniva dejanja

Neznaneč je v noči na 10. december 1989 iz disko kluba QUEEN V Kasazah odnesel žensko bundo sivo-svetlikajoče barve, številka 36-38, s širokimi rokavi in nabranim pasom in s tem oškodoval M. S. za okoli 500 din.

Neznaneč je dne 11. decembra 1989 med 19. in 19,30 izpred stanovanjske hiše v Migojnicah 74 odpeljal kolo z motorjem znamke Tomos APN-4, rdeče barve s tov. številko motorja 218859.

Neznaneč je izpod balkona stanovanjske hiše v Šempetru 121 v času od 12. do 13. decembra 1989 odpeljal motorno kolo sivo srebrne barve, znamke TOMOS BT-50, letnik 1988, št. motorja 394714, in lastnika K. D. s tem oškodoval za 3.000 din.

Prodajalke NAME Žalec so pri tatvini moških hlač zalotile M. S. iz Košnice, zato je bila zoper njega podana kazenska ovadba.

Neznaneč je v času od 11. do 15. decembra 1989 v Zabukovici od tužil okoli 30 metrov alkatent cevi, debeline dveh col, črne barve, izdelak Minerve Zabukovica in s tem oškodoval D. J. za okoli 200 din.

Neznaneč je dne 17. decembra 1989 v popoldanskem času odpeljal izpred stanovanjske hiše št. 83 nezaklenjeno kolo z motorjem znamke TOMOS avtomatik, rdeče barve, št. 219001 in s tem Š. Z. oškodoval za okoli 2.000 din.

Neznaneč oz. neznanci so dne 18. decembra 1989 med 13.15 in 15.30 izkoristili nepazljivost prodajalcev Savinjskega magazina v Preboldu in iz trgovine odnesli videorecorder znamke FUNAI, tip VCT 6800 in s tem oškodovali trgovino za 11.987,28 din.

Neznaneč je dne 19. decembra okoli 17. ure ukradel dve denarnici staršem, ki so bili na roditeljskem sestanku v otroškem vrtcu v Žalcu. Naslednji dan so ugotovili, da jih je ukradel mladoletni K. J. iz Žalca.

Poleg zgoraj navedenih kaznivih dejanj je bilo v preteklem mesecu storjenih še 48 podobnih kaznivih dejanj. Miličniki pa so v tem času tudi večkrat posredovali pri razvezanih zakoncih M. in B. BODO v Žalcu, Kidričeva 6, ki sta vsakič poskrbela, da sostanovalcem ni bilo dolgčas.

Preventivna akcija

Brezhibno vozilo je varno vozilo

Že vrsto let svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu organizira s PM Žalec, PPM Celje, ZSAM Žalec in Strojno Žalec z izvedenci za tehnične preglede preventivne akcije o stanju vozil. Te akcije imajo human značaj, saj niso namenjene kaznovanju lastnikov prevoznih sredstev, ampak le opozarjajo na morebitne napake na vozilih, razen seveda v hušjih primerih.

Kontrole so istočasno potekale v Levcu in Šempetru. Stanje vozil na naših cestah pa ni rožnato, kar je razvidno iz sledečih podatkov: osebnih vozil je bilo pregledanih 71, od tega je bilo 13 brezhibnih, to je brez napak, in 58 oporečnih; tovornih vozil je bilo pregledanih 24, od tega brezhibnih 9 in 15 oporečnih, avtobusa 2 in oba brezhibna; traktorji 3, eden brezhiben, 2 oporečna, motorna kolesa 3,2, brezhibna, en oporečen in eno kolo z motorjem, ki pa je bilo

brezhibno. Tako so bila pregledana 104 motorna vozila, od tega je bilo brezhibnih 28 ali 26,92% in oporečnih 76 ali 73,08%. Največ napak je bilo na svetlobno signalnih napravah, obraba gum je zasedla drugo mesto, potem so se vrstile napake na krmilnem mehanizmu, zavornem mehanizmu...

Zaradi zelo slabih gum je bilo odvzeto eno prometno dovoljenje. Iz vseh teh podatkov je razvidno dejansko stanje motornih vozil na naših cestah, potem pa se čudimo visokemu številu prometnih nesreč, še posebno pred nastopajočo zimo.

Svet za preventivo in vzgojo SO Žalec se zahvaljuje delovni skupini za opravljeno delo, vsem skupaj pa za korektno obnašanje. Vsem udeležencem v cestnem prometu pa želimo srečno in zdravo novo leto, voznikom pa varno vožnjo.

Jernej Koštomaj

Ob akcijah zbiranja papirja na šoli so pogostokrat takšne slike okrog šole, ker zbiratelji ostanejo brez nadzora. Takole je ob zadnji akciji izgledala Velenjska ulica. Je to prispevek k čistemu okolju in pridobivanju lepih navad?

I. Jurhar

»Nisem iz Bačke Palanke«

Če vprašate stanovalce ulice Bačka Palanka v Žalcu kje stanujejo, ne morejo odgovoriti drugače, kot da so iz Bačke Palanke. Pravijo, da jih to moti, mnogi pa se jim tudi posmehujejo. Za to je v njihovem imenu ZSMS že dala pobudo občinski skupščini o preimenovanju ulice, z upravnim postopkom pa jo morajo dati stanovalci sami oziroma njihov hišni svet. Predlagati morajo tudi novo ime ulice. V Žalcu najbrž že pripravljajo spremembo imena te ulice, kar dokazuje tudi posnetek.

Združenje šoferjev in avtomekanikov Žalec OBVEŠČA

da so se preselili v nove poslovne prostore in sicer v prostore krajevne skupnosti Žalec, Hmeljarska ulica 3. Telefonska številka je nespremenjena, 711-492.

Mariji Cehner v slovo

Pred dnevi smo se na žalskem pokopališču poslovili od upokojene prosvetne delavke Marije Cehner. Komaj petinšestdeset let je minilo, ko je privekala na svet v številni kmečki družini v Šmarju pri Jelšah. Kot mlada učiteljica je bila skupaj s starši pregnana v Liko, kjer je začela učiteljvati. Čeprav izven domačega kraja je poiskala zveze in se tudi takoj vključila v narodnoosvobodilno gibanje, saj je bila kot izseljenka najmanj sumljiva in je bilo njeno sodelovanje neodkrito vse do osvoboditve. Ko se je po osvoboditvi vrnila v Slovenijo je učiteljvala pri Sv. Katarini nad Trbovljami, Šentjurju, Slovenskih Konjicah, Ločah, leta 1958 pa je prišla v Savinjsko dolino, v Petrovče, kjer je učiteljvala polnih dvaindvajset let. Zadnjih osem let je bila ravnateljica Osnovne šole v Petrovčah. Svojeemu poklicu je bila predana, saj ga je opravljala vestno in z ljubeznijo, kar potrjuje ogromno njenih nekdanih učencev, sedaj že odraslih, ki so se prišli posloviti od nje. Poleg pedago-

škega dela pa je bila predana družbenopolitična delavka ter vzorna in skrbna mati. Z njenim odhodom smo izgubili vzorno in skrbno mater in ženo, priljubljeno in spoštovano pedagoško delavko, prizadevno družbenopolitično delavko in prijazno ter cenjeno sosedo, kot je bilo povedano ob njenem slovesu. Takšne se bomo tudi vedno radi spominjali.

I J

Pogrebna služba »STRAHOVNIK« Žalec z dolgoletno tradicijo vam ob boleči izgubi bližnjega nudi naslednje storitve po konkurenčnih cenah:

- široka izbira krst in opreme
- prevoz z avtofurgonom (vključno na upepelitev)
- dekoracija sobe, postavitve odra na domu
- izkop grobnih jam in ureditev grobov
- postavitve žarnih niš
- ureditev kompletne dokumentacije

**STRAHOVNIK JOŽE
POGREBNE STORITVE
Žalec, Vrečarjeva 3**
telefon: 063/712-703

Na uslugo smo vam ob vsakem času!
Zahvalujemo se za zaupanje.

Dežurstvo na vodovodu

Dežurni monter za popravilo okvar na glavnih vodih:

- od 22. 1. do 29. 1. 1990 — Jakob OLIP, Pongrac 21
- od 29. 1. do 5. 2. 1990 — Tone JAGER, Prebold 62/A, tel.: 723-097
- od 5. 2. do 12. 2. 1990 — Marko DOLINAR, Griže 35
- od 12. 2. do 19. 2. 1990 — Vlado ŠUPER, Vel. Pirešica 5/E
- od 19. 2. do 26. 2. 1990 — Bogdan PANTNER, Polzela 209

Opomba: dežurni se nahaja v DO Komunala Žalec od 12. do 12.30 le v času prostih dni, ob delavnikih popoldne pa je doma. Sporočila lahko oddate tudi v nabiralnik pri sedežu DO, Nade Cilenšek 5, Žalec.

*A zmeraj znova kličejo te sanje,
saj te srce bo vekomaj ljubilo,
čeprav oči te naše iščejo zama.*
(Miha Klinar)

*Atek, tisočkrat ti
hvala. Je tisočkrat
premalo?*

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi ljubega moža in zlatega ateka

Ivana Štormana

iz Šempetra 5 v Savinjski dolini

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so naredili kaj dobrega v njegov spomin, nam pa v tolažbo. Posebej hvala dr. Simonitiju, častiti duhovščini za svečan obred, DO Gorrenje EKO, EMO-Celje, pevskima zboroma in Dejanu za odigrano Tišino. Posebna zahvala velja še osebju domačega gostišča Štorman za vso pomoč in razumevanje.

V globoki žalosti: žena Marija, sinova Janez z Manico, Zvone z Milico ter vnuki Iztok, Elizabeta, Anamarija in Gregor

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi očka, sin in brat

Anton Šuper

iz Ponikve pri Žalcu
1951—1989

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, prispevke za maše ter tako številčno spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala njegovim sodelavcem Reševalne postaje Celje za slovo ob grobu, hvala govornikom, duhovniku ter pevskemu zboru Ponikva.

Žalujoci: hčerka Lidija, mama, brat Andrej in sestra Marica z družinami

*Srce je tvoje dalo vse,
kar je imelo,
nobene bilke zase ni
poželo.*
(narodna)

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame in stare mame

Marice Hribernik

iz Braslovč

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili v težkih trenutkih slovesa z nami, jo spremili na njeni zadnji poti in ji darovali prelepo cvetje. Posebno bi se rad zahvalil vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancom za izrečena ustna in pisna sožalja, družinama Stropnik in Kos, njenim učencem 8. razreda iz l. 1965, mojim sodelavcem iz LB SB Celje, kolektivu OŠ Vlado Bagat Braslovče, dr. Damjanu Justineku iz bolnišnice Topolišica, pevcem za zapete žalostinke.

Hvala tudi g. župniku za prelep pogrebni obred. V veliko tolažbo nam je občutek, da v trenutku slovesa nismo bili sami.
Žalujoci: sin Zvone z družino
Braslovče, 13. januarja 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Slavka Jurjevca

iz Latkove vasi pri Preboldu

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancom za izrečeno sožalje, darovano cvetje, prispevke za cerkev in maše in številčno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi govorniku KZ Prebold, g. duhovniku za opravljen obred in tople besede ter izrečeno sožalje. Posebna hvala zdravstvenemu osebju ambulantne Zdravstvene postaje Prebold za večletno zdravljenje. Vsem še enkrat hvala!

Zalujoci: žena, sinova z družinama in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, tašče, stare mame in prababice

Marije Šertel

iz Vrbja pri Žalcu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna hvala pevskemu zboru iz Liboj, duhovniku Vikiju za opravljen obred, dr. Djuriću in osebju doma Nine Pokorn Grmovje.

Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Volitve — hec ali odgovorno dejanje

Kako se svet spreminja. Do včeraj volkovi so danes postali nežne ovčke in mile ovčke so danes postale oblastizeljni krvosei. Ljudje, ki jim je bila ekologija »peto kolo«, postajajo danes tisti, ki nam bodo prinesli tako zeleno zavest v naše neosveščene glave kot tudi uredništev ekohumanistične podobe sveta. Neustranke, ki so kritizirale prve stranke na Slovenskem, postajajo stranke; odvisni postajajo neodvisni, rdeči postajajo modri in rumeni, opozicija postaja oblast, partija gre za oblasti in upa, da ne gre v ilegalo; vsi pa smo potniki na ladji, ki se počasi polni z vodo in tone v socialno revščino.

Zato se z volitvami ne gre šaliti. Politizacija gesel »kaj vse bomo naredili« ni igra volilnega besednjaka. Jutri bomo ljudje nekoga pocukali za rokav in ga z elegantnim dvigom rok zamenjali s sposobnejšim človekom, kajti, kdor ne bo izpolnjeval programov, ki so danes precej širokosrčni in gostobesedni, mu nobene objektivne okoliščine ne bodo pomagale ostati na

površju. Nevedni in nestrokovni, nasvidenje. Dudeki se bodo vrnili v Gruntovec, politika se bo ukvarjala s pečati, gospodarstvo z vprašanjem, kako iz malo kapitala narediti ogromno

kapitala, otroci se bodo vrnili v brezskrbno otroštvo.

Torej? Vse politične barve se bodo trudile dokazati svojo poštenost in pravilno naravnost, ljudje pa se bodo odločili, komu

gre zaupati in komu ne. Izvoljen biti zdaj in za štiri leta naj bo imperativ slehernemu, da se brez popoldanskih skrbi ne bo dalo živeti in obstajati niti štiri leta!!

Gregor Vovk

Boj za oblast se je začel

Zapornice, ki so več desetletij varovale enostrankarsko vladavino, so se dvignile tudi v Jugoslaviji. Žal samo v severnem delu države. Boj za oblast, za načeloma vedno znova prazno mesto, ki ga zapolnijo, če gre za demokratske države, ljudski izbranci, se je začel. Do začetka aprila se bo volil-

cem v Sloveniji poskušalo prikupiti čim več političnih združenj in posameznikov. Eni z volilnimi štabi in veliko denarja, drugi z volilnimi štabi in z malo denarja, tretji brez volilnih štabov ter brez denarja, vsi pa s takšnimi in drugačnimi programi.

Značilnost parlamentarnih demo-

kracij na Zahodu je, da se programi strank najbolj često ne razlikujejo v bistvenih točkah. Zato ljudje, po večini jih voli od 60 do 70 odstotkov, bolj izbirajo imena kot programe, bolj volijo iz navade kot iz ocenjevanja političnih okoliščin in predvidevanj, vse skupaj pa zabelijo in razvnetijo še medijski cirkusi in druge manifestativne populistične prireditve.

Tudi pri nas bodo volilci letos spomladaj (upajmo vsaj, da volitve bodo) volili bolj ljudi kot programe, bolj po naključju kot iz prepričanja, bolj po načelu »rekel rekla« kot po poznavanju okoliščin. »Preprosti« ljudje še ne vedo, kaj pomenijo volitve. Zmeheni smo tudi politiki. Po več kot štiridesetih letih bomo namreč prvič lahko resnično volili in bili voljeni. Do sedaj se namreč ni volilo, temveč postavljalo. Vsi kandidati so bili soglasno sprejeti. Ni bilo pomembno, če so bili nesposobni, važna je bila »pravilna linija«.

Vse politične skupine, ki se bodo v Sloveniji udeležile pomladanskih volitev v vse zbere skupščin na vseh ravneh ter kandidirale posameznike na individualne funkcije, imajo veliko slabih in veliko dobrih lastnosti. Komunisti imajo, predvsem na ravni republike, soliden kader, dober program, ogromno denarja (direktorji so še vedno povečini komunisti), toda strahovito slab pečat iz preteklosti.

Socialisti, ki se dolgo, morda predolgo niso mogli odločiti, kaj bi bili, imajo pomanjkljiv program, veliko denarja in zaradi posebne vloge, ki jim jo določa ustava, dodatni privilegij kot stranka »dežnikarica.« ZSMS-jevci imamo izreden moralni kapital, zdaj je na nas, ali ga bomo znali izkoristiti, dober program, neobremenje-

no preteklost, »nagaja« pa nam prepričanje nekaterih ljudi, da gre »le« za mladince. Denarja imamo mladinci prej malo kot veliko. Združena opozicija postaja vse močnejša. Dobro »barantajo« z nacionalnim romantizmom, imajo soliden program in vse bolj dober kader. Manjka jim dobra organizacija in denar.

Kaj pa žalska občina? Razmere na ravni občine so kajpak precej drugačne. Predvsem so problemi povezani s precej slabimi kadri in dosti slabšo politično kulturo. Komunisti in socialisti so svoja programa prepisali iz republiških programov, volivcem ne ponujajo nič lastnega, savinjskega. Imajo pa močno organizacijo in veliko denarja. Komunisti s plakati že vabijo Žalčane in okolišane v Evropo, socialisti potencialne volilce obiskujejo kar na domu. ZSMS-jevci s svojo volilno strategijo in sklopom aktivnosti v okviru tega še čakamo. Zaenkrat so karte še skrite.

ZSMS-jevci pripravljamo svoj program, ki bo jasen, preprost in lokalno obarvan. Poskušali smo razmišljati globalno, delovati pa nameravamo lokalno. ZSMS-jevce ne zanima samoupravni socializem, temveč parlamentarna demokracija, zanima pa nas tudi, zakaj je turizem v Žalcu na psu, zakaj propada žalski športni park, zakaj je v Žalcu toliko zgrešenih urbanističnih posegov, zakaj stojijo smetiščni ljudem pred hišami itn. O uspehu Demosa na volitvah je zaenkrat še težko govoriti, kajti ustanovili so se šele pred kratkim.

Kocka bo torej padla aprila. In morda ni tako pomembno, kako si bodo različne organizacije porazdelile oblast in kaj pomeni za koga zmaga, temveč dejstvo, da bomo lahko Slovenci prvič vsaj kolikor toliko pošteno volili. Pa naj zmaga tisti, ki bo najbolj spreten v zapletenem loncu slovenske politične stvarnosti.

VOJKO ZUPANC

Pestre šolske počitnice

Občinska zveza Društev prijateljev mladine, Delavska univerza Žalec in Občinska konferenca ZSMS Žalec bodo v času od 29. januarja do 2. februarja pripravile zabavni teden za otroke. Program bo potekal vsak dan od 9. do 12. ure v prostorih Delavske univerze v Žalcu.

Zabavni teden sestavljajo:

- ples v telovadnici pod vodstvom plesnega učitelja,
- srečanje z eksotično deželjo Japonsko in razgovor s prebivalco te dežele,
- ogled video filmov,
- 30. januarja in 1. februarja bo kiparska delavnica (otroci bodo oblikovali iz gline in risali na krožnike, s seboj naj prineso likovni pribor),
- izdelovanje brošk iz mavca,
- izdelovanje igrač iz blaga,
- igranje z didaktičnimi igračami

Stroški zabavnega tedna znašajo 100,00 din in vključujejo tudi malico.

Kinopredstave v Kinu Žalec:

25. januarja ob 16. uri — Srce za rock
26. januarja ob 16. uri — Ameriške nindje
Vstopnina za kinopredstavo je 5,00 din.

Nagradna novoletna križanka

Pravilna rešitev: AB, HH, orglar, ime, T, Prebold, morala, Senčur, kooperant, Adige, razdraženost, rapir, Nino, Menart, Noiret, nuna, naval, Adi, kilt, Bela, Ham, najem, Galci, nravi, Irene, Oleat, Madžarska, Cetina, RD, krpa, lokal, Seča, Gjalski, Slom, anali, tla, osmerek, Stein, izid, Ems, planote, Korčula, Jana, Zaton, tanin, ork, Danka, NG, Vahid, Ann, sobota, rak, izba, ukor, reta, sak, vnema, Karlin, Bahia, Ral, odbijač, ZZ, štor, uspešno novo leto, Edi, Kadi, Stelit, Enej, cin, Trnka, MM, Kline, Naab, Bogataj, AV, poroka, bar, jeklo, sok, miza, ekran, prstanec, sine, odarjem.

Pravilno geslo: V dolini zelene-

ga zlata ima Zelena trgovina veliko izbiro blaga!

Med pravilnimi rešitvami križanke z izpisanim geslom je žreb dodelil:

1. nagrado Elmag — **Boris CIMERMAN, Fl. Pohlina 4, 63310 ŽALEC**, 2. nagrada 200,00 din — **Matjaž HAUPTMAN, Gotovlje 62/a, 63310 ŽALEC** in 3. nagrada — knjižna nagrada — **Borut GAJŠEK, Čopova 2, 63310 ŽALEC**. Nagrajencem čestitamo in jih vabimo, da se po nagrade zglasijo v uredništvo, Heroja Staneta 1, Žalec in sicer najkasneje do 15. februarja 1990.

Komentar k posnetku ni potreben. Že lansko opozorilo stanovalcev v Dobrteši vasi v Šempetru v našem časopisu ni zaleglo, saj smo podoben posnetek lahko naredili tudi pred dnevi. Bo enako tudi naslednje leto?

Na uho

Predstavnikom celjske podružnice Slovenske demokratične zveze se Žalčani »iskreno« zahvaljujemo za dobrodušno spodbudo pri ustanavljanju krajevne organizacije. Hkrati pa se opravičujemo za slab odziv, trenutno smo namreč preveč zaposleni z delom in skrbjo za preživetje.

Krajanom in občanom, ki so bili nekdanj vneti zagovorniki rajne Avstrije, kasneje naprednega Sokola, po vojni Komunistične partije, sedaj pa so naklonjeni samo še opozicijski zvezi Demos, predlagamo, da si čimprej nabavijo črno kremo ker bodo tako lažje, če bo seveda treba, pristopili h »gibanju črnih.«

Novoustanovljeni občinski zvezi Demos predlagamo, da na naslednjem zboru namesto ure zgodovine zavrti kakšen pornografski film. Prepričani smo, da bo tedaj v dvorani ostalo več »radovednežev« kot jih je na ustanovnem občnem zboru.

Novoustanovljenim strankam priporočamo, da se za hišne obiske pri svojih kandidatih poslužujejo zdravstvene službe, saj bi lahko tako ugotovili tudi zdravstveno stanje kandidatov.

Bojda kani ZSMS kandidirati za župana predsednika Konjenskega kluba Gotovlje. Tako bodo sicer najhitreje prišli na konja, ne vemo pa, če se bo na njem znašla tudi »gmajšna.«

ŠE ENA NAGRADA

Ob sejmu Moda '90 je bila tudi skupščina tekstilne industrije Slovenije, na kateri so podelili nagrade in priznanja INOVATOR tekstilne industrije za leto 1989. Drugo nagrado sta prejela Jože ČUK in Radivoj VRBNJAK, oba zaposlena v Tovarni nogavic Polzela. Čestitamo!

(T. Tavčar)

V Žalcu bodo gradili garažno hišo

Z izgradnjo novih družbenih stanovanj se v Žalcu že dalj časa poraja potreba po izgradnji garaž za jeklene konjičke. Pogosti vlogi in poškodbe avtomobilov na odprtih parkiriščih še toliko bolj silijo lastnike v iskanje garaž. Po dveh letih priprav, toliko časa že namreč Sklad stavbnih zemljišč pripravlja dokumentacijo, bi naj v naslednjih mesecih končno začeli graditi garažno hišo. Postopek se je zavlekel tudi zaradi tega, ker se niso mogli odločiti, ali naj bi gradili montažne garaže ali garažno hišo. Urbanisti so vztrajali na garažni hiši, ki je z vidika arhitekture gotovo boljša rešitev, seveda pa tudi dražja. V prvi fazi naj bi zgradili 70, kasneje pa še 60 garažnih boksov, lokacija pa je predvidena ob obvoznici pri kurilnici. Prijave že zbirajo v tajništvu krajevne skupnosti, dodajmo še cenjo, ki znaša nekaj več kot 60 tisoč din.

jk

Nagrajence je izžrebala Slavica Kristan iz Agrine

Kozeriji

Kandidiranje v krajevni skupnosti Butale

V Butalah se je zbrala elita krajevne skupnosti. Na dnevnem redu je bila samo ena točka: izvolitev kandidatov za »odbornike«. Vodilni Butalci so po daljši razpravi našli odbornika. Med vodilnimi je bil sekretar ene izmed organizacij, ki ni sledil razpravi. Premišljeval je o tem, kako bi organiziral in oživel svojo organizacijo. Tik pred volitvami kandidata se je vključil v razpravo. Ni pustil, da se kandidat izvoli, češ, hvala, ker ste mi ga našli, ta bo zastopal moje stranko. Butalci so bili spet brez kandidata. Spet so globokoumno tehtali posameznike, saj sedaj v času demokracije ne gre, da bi na volitvah kandidiral samo eden in še ta ni njihov. Našli so še enega

kandidata, ki ni bil strankarsko opredeljen. In kako naprej, je padlo vprašanje? Butalec z »najbolj odprto glavom« je predlagal: zahtevajmo od vaških svetov, da obravnava ta naša odbornika, kaj bi se vaški sveti ukvarjali samo s cestami, naj se še z volitvami. Rečeno storjeno, kandidatna lista je šla v obravnavo na vaše svete.

Kako so se stvari naprej razvijale do zaključka redakcije nismo mogli ugotoviti. Vemo samo, da so po Butalah začeli strašiti »svi panterji«. V Butalah je veliko upokojencev, mladina pa še molči.

Zvedeli smo tudi, da je vodilni Butalec od silnega napora moral na bolniški dopust.

Bodičar

Da ne bi zopet potonila ladja

Matevž in Miha, oba trdna kmeta, sta se po nedeljski maši dobila v vaški krčmi. Po šilčku je seveda beseda stekla o kmetovanju in vse težjem gospodarjenju. Matevž je bil precej prepričljiv, zavzemal se je za nove in po njegovem boljše odnose v zadrugi. Ne bodo nas več izkoriščali, pa tudi za bédake nas ne bodo več imeli, je s povzdignjenim glasom zarobantil Matevž. Bodo že videli, zlato rožo bomo sedaj lahko prodali tudi privatnemu podjetniku in zanj bomo dobili toliko, kot bomo sami zahtevali. Vključiti se moramo v kmečko zvezo, da vzamemo mi oblast v roke, potem je onim tam odklenalo. Bodo že videli, kaj je kmečka trma. Matevž je še naprej zagreto raz-

predal o lepši bodočnosti, Miha pa je nemo zrl skozi okno, srknil je zadnji požirek kaceje sline in brez slovesa odkolovratil z gostilne. Matevževe besede so mu dvignile pritisk. Predolgo sem že na svetu, da bi verjel takšnim obljubam, življenje me je marsikaj naučilo. Ne, hmelnja, pa ne dam vsakomur. Dovolj je bilo enkrat še v stari Jugoslaviji, zaradi izgovora, da se je potopila ladja, smo celo leto tolkli revščino. Ne, ne bom jim nasedel. Medtem je Miha, ko se je na poti domov pogovarjal sam s seboj, namesto v kuhinjo, kjer je že čakalo kosilo, zavil v klet in si natočil vrček tovkovca. Krepko ga je srknil in odleglo mu je.

jk